

Kamutay mukaveleyi tasdik etti

Boğazların tahkimi için yeni bir vergi alınmasına ihtiyaç yoktur

Tarihten bir gün

İsmet İnönü Boğazları tahkim için "para lazımdır," diyen ve kulağına erişen hayal artığı bu sözlerle karşı da: — Lüzumunda hudutsuzluk derecesinde fedakârlığa hazır olan büyük Türk milletinden hiçbir yeni vergi ve para istemeden Boğazları tahkim edeceğiz. Tedbirlerimiz tamamdır. diyerek gurur ifadesi halinde millet kürsüsünden bu hislerini taşımasını bildi.

Ankara, 31 (Etem İzzet Benice telefonla veriyor) — Kamutay, milli tezahür günlerinden birini daha sinesinde taşıyan fevkalâde toplantısını dün yaptı. Ankara göklerinde ışıltı kendi loşluğu içinde eriten ve emen akşam saatlerinde kürsüye çıkan İnönü, gur, kudretini millî sevgiden alan kuvvetli sesiyle: — Türk milletinin siyaset tarihinden büyük bir eseri tamamıyoruz.

Cümlesile başlıyan nutkunu söylemeye başladı. O sesin, bu tamamlayıcı edanın ifadesi içinde konuşma ve politika sanatının bütün kabiliyet ve prözüslüğü vardı. Fakat, bütün bunların üstünde ve... herşeyden daha üstün İsmet İnönü'nün dilinde ve zekâ fışkıran gözlerinde Atatürk rejiminin bütün vasıflarını bir arada derliyen ve bir şerarı halinde gönülden gönüle veren, dimağdan dimağa aksettiren hüviyeti vardı.

— Yeni Türkiye'nin siyasetini anlamak için zihniyetini de anlamak lazımdır.

Diyen yüksek İnönü cümlesini tamamlarken, Türkiye'nin sulh yolundaki yorulmaz yolculuğunu tebarüz ettiriyor ve Türk milletinin bütünlüğünü sakafı altında derleyen kamutayın alkışa boğulan geniş salonuna hâkim olan kudretli sesile ilâve ediyordu: — Biz asla kin gütmüyoruz. Biz asla eskiye bakmıyoruz. ve...

Biz asla korkmuyoruz. Ve Atatürk rejiminin kudreti üzerinde duran Başbakan o kudretin memleket içinde ve dışındaki derin ve sonsuz kaynaklarını işaret ederek:

Boğazlar kayıtsız ve şartsız Türk milletinin hakimiyetine teslim edilmiştir.

Derkende bunu bizim kudretimizin ölçüsü nisbetinde, beşeriyetin sözü anlayışdaki tekamülünde aksettiriyor ve Kemalist rejimin dostluklarında bulduğu güven ve itimadın da bir delilini veriyordu.

Karşılıklı ve vefalı ve... Yine bu çerçiveyi kuvvetlendiren çift dostluk ve güvenin ilk tezahürü olarak da kamutaya müjdeliyordu:

— Şu dakikada boğazlar muahedesi, Soviyet Rusyada da tasdik edilmiştir.

Kemalist rejimin uyanıklık ve vasfı içinde ve İnönü'nün "Asia korkmuyoruz," hitabı ile kısalubabiten sulhu; doğru: dış politikasının yine Başbakanın dilinde bir ifadesi şu olmuştur: Boğazlar hukukun açıktı. Fakat, biz onu bir gün dahi açık diye kabul etmemişizdir. Ona göre, bütün tedbirlerimiz alınmış bulunuyordu.

İnönü'nün, Millet kürsüsünden yine millet vekillerine verdiği söylevinin en bariz parçalarından biri de:

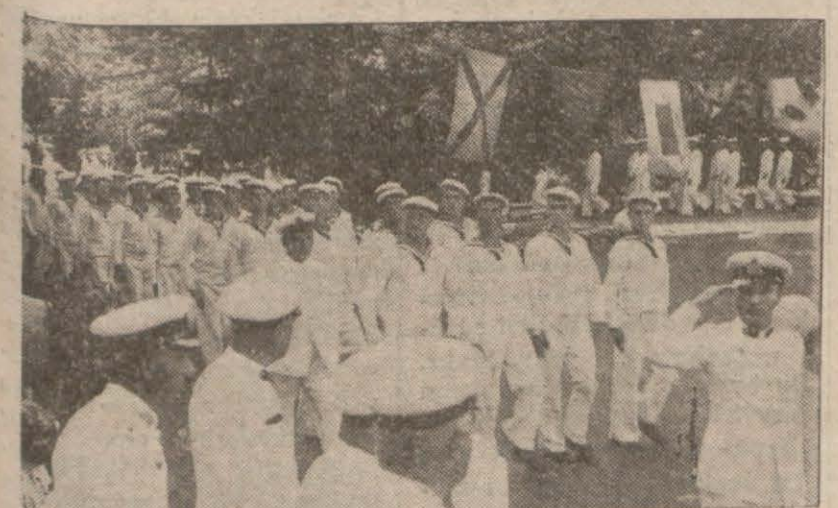
— Millette açık konuşmalıyız. Ona herşeyi açık söylemeliyiz.

— Diyen ve:

— Bir gün telike olursa bütün millet tek adam gibi bütün sınırlarda mütecavizlerin karşısına dikilecektir.

Etem İzzet Benice
Devamı 2 ncı sayfada

Deniz gedikli Erbaş okulunu bitirenler

Genç Denizcilerimiz dünkü geçit resminde Deniz Gedikli Erbaş okulunu bitiren genç Bahriyelerimiz dün hayatlarının gerçel ve onurlu bir gününü yaşadılar. Bu münasebetle mektepten samimi bir tören yapıldı. Okuyucularımız bu haberi iç sayfalarımızda bulacaklardır

Dünkü Fevkalâde Toplantı

Meclis, Atatürk'e ve orduya milletin şükranlarını bildirecek

Dünkü celsede İsmet İnönü ve Dış Bakanımız Montrö zaferinin parlak bir tablosunu çizdiler

Sovyetler de Mukaveleyi Tasdik ettiler

Ankara, 31 (Muhabirimizden telefonla Açık Söze) — Büyük Millet Meclisi saat 14 te Abdülhalik Renda'nın Başkanlığında toplandı. Salonda fevkalâde günlere mahsus büyük bir dinleyici kalabalığı vardı.

Mebuslara mahsus sıraların bir kısmı da dinleyicilere ayrılmıştı. Bu tarihi celseyi dinlemek için gelmiş olan kor dip lomatik te localarında idi.

Teneffüs edilen havada sevinç ve sabırsızlık vardı.

Saat 14 e pek az vardı ki, İsmet İnönü mütebessim bir çehre ile Meclise girdi. Uzun bir zil sesi duyuldu. Abdülhalik Renda riyaset kürsüsünü işgal etti. Başkan encümenlerin ellerindeki işleri bitirip heyeti umumiyeye sevk etmiş olduklarını bildirdi. Bunların müstaceliyetle müzakeresi hakkındaki teklif re'ye kondu ve kabul edildi.

Tevfik Rüşti Aras kürsüde

Hariciye vekâleti 1936 mali yılı bütçesinde bazı değişiklikler ve Millî Müdafaa bütçesinde 70 bin liralık münakale yapan ve Büyük Millet Meclisi 1936 bütçesine 51 bin liradan fazla tahsisat koyan lâyhalar okunarak kabul edildi.

Montrö mukavelesinin tasdikine dair olan kanun lâyhısına geçildi. Hariciye Vekili Tevfik Rüşti Aras alkışlar arasında kürsüye çıktı. Açık ve temiz cümlelerle beyanatına başladı. [Tevfik Rüşti Arasın beyanati ayrı kısmımızdadır.]

Hatipler kürsüde

Hariciye vekilinden sonra ilk sözü Mazhar Müfit aldı:

— İstiklâlimizin hakimiyetimizin üstünde her ne suretle
Devamı 2 ncı sahifede

Kısaca

Ne zaman !..

Şu dakikada bütün İstanbullular, dünyanın en cömert su şehrinde yaşıyoruz... Hayır şu su belsinde can çekiyoruz.

Rivayet ediyorlarki. İstanbulda onbeş kadar kaynak suyu ve bir de meşhur terkos suyu, bu arada bir de kırkçeşme suyu varmış.

Fakat biz zavallı İstanbullular parke kaldırımlarda dört köşe kaldırım taşlarının faslı müte-reklerinde susuzluktan can çekiyoruz. İşte şimdi Fikreti hatırladım.

Ne hazin işkence !..

Hatice Hatip

Açık Söz'ün

Sürpriz kuponu
Bu kuponu kesip saklayınız
No. 104

Akdeniz paktı imzadan sonra bizim tarafımızdan da terkedilmiştir

Montrö muahedesi imza edilirken:

[*] Sosyalist Federatif Sovyetler birliği Başmurahtası Litvinof, [**] Dost Yugoslavya Krallığı murahtası Subotić, [***] Türkiye Cumhuriyeti murahtaslarından Necmeddin Sadak [****] Dost ve komşu Bulgaristan Krallığı Başmurahtası Nikolayef'dir

[*] Bulgaristan ikinci delegesi, [**] Fransa Cumhuriyeti Başmurahtası Prezidan M. Pol Bonkur imzalarken, [***] Fransa ikinci murahtası ve Fransanın Ankara büyük Elçisi M. Ponso, [****] büyük Britanya ve Şimalî İrlanda murahtası Lord Stanley

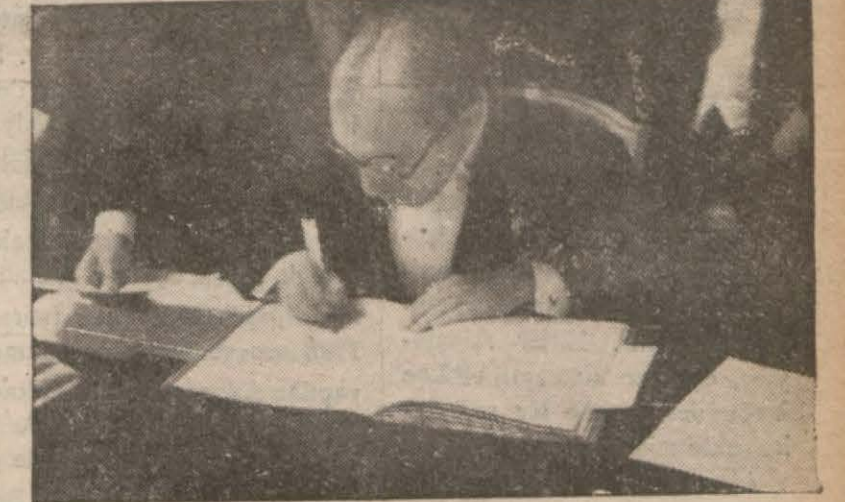

[*] Muahedeye Türkiye namına imza koyanlardan murahtas ve Paris büyük Elçimiz Suat Davaş, [**] Türkiye Başmurahtası Tevfik Rüşti Aras, [***] Dost Romanya delegelerinden ve Romanyanın Lâhi sulh mahkemesi nezdindeki mümessili Pr. Pelle [****] Romanya ikinci murahtası amiral Konstantenko [*****] kâtipler arasında sıkışmış olan vücut dost Romanyanın ateşli murahtası Titulesko

[Bu resimler Konferansı gazetemiz namına takibeden Foto muhabirimiz Mücahit Baktas tarafından çekilmiştir]

Olimpiyatlar başladı

Berlinde olimpiyatlara bugün başlandı. Bütün dünya milletleri bu çetin savaşta kendilerini göstermek yolundadırlar. Okuyucularımızın bu savaş gazetemizde etrafı takip edebilmeleri için herşeyi temin ettik. Spor sayfamızı okuyunuz.

Kamutayın dün, Rüşti Arasın imzaladığı mukaveleyi ittifakla tasdik ettiği Montrödeki tarihli celse

İspanyol ihtilâli

Dün gece saat üçe kadar aldığımız haberlerin hulâsası

● Portekiz kaynaklarının verdikleri haberlere göre, asiler Madrid şimalindeki Guadarrama kasabasını işgal etmişlerdir. Hükümet kuvvetleri evvelki muharebede burada kurargâh kurmuşlardı.

● Sevil radyosu Valénsiyanın asiler tarafından alınmış olduğunu haber vermektedir.

General Frankonun bir İtalyan gazetesine söylediklerine göre, Malagadan başka Akdenizin ve Atlas Okyanusunun bütün limanları asilerin elindedir. Üç krovaşör, bir zırhlı ve Gine sularındaki harp gemileri ihtilâlcilerin davasına iştirak etmişlerdir.

● Sardonyadan Fasa gitmekte olan üç motörlü altı İtalyan tayyiresinden biri düşmüş, içindeki zabıtlardan ikisi ölmüş üçü yaralanmıştır. Tayyarede beş mitralyöz bulunmuştur. Diğer iki tayyarede başka yerlere inmek mecburiyetinde kalmışlardır. Bunların içindeki tayyareciler birşey olmamıştır. İnen tayyarelerde İtalyaya ait olduğuna dair işaret görülememiştir. İtalyan gazeteleri bu hâdiseden bahsetmemişlerdir.

● Gijon şehrinde anarşistler girmiden fazla Faşist çarşamba günü kursuna dizmişlerdir.

● İspanyol harp gemilerinin Tancadan uzaklaşmaları için İngiliz, Fransız, İtalyan ve Portekiz hükümetlerinin teşebbüslerine mahal kalmadan, İspanya hükümeti harp gemilerinin Tanca limanını terkedeceklerini bildirmiştir.

● Halihazırda İspanya sularında 37 İngiliz harp gemisi bulunmaktadır. İki İtalyan gemisi Boğazdan geçip Okyanosa açılmıştır.

● İspanyadaki komünist partisinin organı olan Le Mundo Obreo faşist taraftarlarına ait bütün İspanya arazisinin köylülere tevziini istemektedir.

● Fransa Hariciye nazırı, Fransanın bitaraf kalacağını, şayet başka devletler asilere silâh yardımıyla bulunurlarsa vaziyeti düşünceli bildirmiştir.

PEK YAKINDA:

"Açık Söz," san'at kıymeti yüksek bir edebî romanı tefrikaya başlıyor!

Bu roman, bilhassa son üç yıl içinde kalemini Türk edebiyatının ayrılmaz bir kudreti haline yükseltmiş olan Suat Dervaşın son eseridir.

Suat Dervaş

Sen Benim Babam Değilsin!

— Edebî, Millî Roman —

Yazan: Suat Dervaş

— Pek yakında —

YARIN

Montrö panayırında eski Efgan kralı Amanullah ile nasıl karşılaştım ve Amanullah Hazretleri benden niçin kaçtı?

Yazan: Nizamettin Nazif

Dış Politika

Olimpik oyunları ve Politika

Olimpik oyunlarının on birincisi bugün Berlinde büyük merasimle açılıyor. Olimpik oyunları spor müsabakalarından ibarettir. Fakat milli hislerin galeyana halinde bu'nduğu bir sırada bu milletler arası spor müsabakasının milletler arası politika hayatında da akisler uyandırması tabiidir.

Bir defa şundan emin olabiliriz: Olimpik oyunları devam ettiği müddetce Avrupa sulhu müemmedir. Avrupayı sürprizler karşısında bırakmasından korkulan Almanya, bu müsabakaların devam ettiği iki hafta içinde hiçbir harekette bulunmayacaktır. Hitler Almanyası, oyunlar devam ettikçe Yahudiler ile bile bir mütareke aktetmiştir.

Almanya Yahudi aleyhindeki neşriyate nihayet verilmiş ve bütün Alman halkına Yahudilere karşı nezaketle muamele yapılması için Milli Sosyalist Partisi tarafından şiddetli emirler verilmiştir. Milletler arası münasebetleri politikası olimpiyat oyunlarının devam ettiği müddet zarfında olduğu yerde sayıp duracaktır.

Olimpik oyunlarının çok eski bir tarihi vardır: Bu oyunlara milattan asırlarca evvel eski Yunanlılar arasında başlanmış ve her dört sene fasıla ile dördüncü asrın sonlarına kadar devam etmiştir. Eski olimpik oyunlarından bin iki yüz sene içinde seksen kadar oynanmıştır.

Bundan sonra zamanımıza kadar olimpik oyunları tatil edilmiştir. Bunları ihya eden Baron Kurbetin namında bir Fransızdır. Ve yeni serinin ilk müsabakası, 1896 senesinde Yunanistanda yapılmıştır.

Bundan sonra her dört sene fasıla ile Paris'te Amerikada Londrada, İstokholmda müsabakalar yapıldı.

Tarihten bir gün

1 inci sayfadın devam

Diye ifade edilebilen cümleleridir.

Atatürkün dehasından hızmı olan ve onun yolunda en iyi, en başarılı kudretle daima yürümesini bilen yüksek İnönü:

— Millet'in makûs talihinde yendiniz.

İltifat ve muahedeler günlerdeki tevazuun hiç değişmeyen ifadesi içinde dün de yine:

— Milletlerin tarihlerinde kazanılmış büyük merhaleler olabilir. Fakat, bunların ebediyetine inanmamak ve mola vermemek lazımdır.

Diyor ve bu fikrini tamamyordu:

Atatürk rejimi daima hayiyet, daima enerji istiyen rejimdir. Hepimiz her gün, bütün millet daha on, yirmi misli kudretli vaziyete geçmek için vazifelenmeliyiz.

Bu vazifeler için milletinin vekillerinden milleti için söz alan İnönü, hafızamızda kalan sözlerinin temamille değil, fakat fikirlerinin temamille söylevini bu ana prensibe bağlı olarak bitirirken, bütün saygılarına On yedi buçuk milyon adı ve kudreti namına ona bu yüksek bağlılığı ile ve derin uğultular halinde and veriyorlardı:

— Söz!

Yüksek Başbakanın bir tarihin bütünlüğünü tamamlayan eser karşısındaki dükkü söylevi bize bir kere daha şunları anlatmış oluyor.

Bir: Kemalist rejim kendi tutum ve kendi zehniyetinin ifadesidir.

İki: Kemalist rejim sulhçudur, doğrucudur, vefadur.

Üç: Kemalist rejim dostluğuna güvenilir, vefasına inanılır, rejim olduğu kadar vefasızlık, güvensizlikler karşısında da tek adam halinde şahlanmasını bilen rejimdir.

Dört: Kemalist rejim kanağın daima enerji ve hayiyette arayan ve tazelik içinde hareket devirlerini durmadan arttıran rejimdir.

Ve.. İsmet İnönü Boğazları tahkim etmek için:

— Para lazımdır!

Diyan ve kulağımıza işiren hayal artığı bu sözlerle karşı da:

— Lüzumunda hudutsuzluk derecesinde fedakârlığa hazır olan büyük Türk milletinden hiçbir yeni vergi ve para istemeden Boğazları tahkim edeceğiz. Tetbirlerimiz tamamdır.

Diyerek bir gurur ifadesi halinde millet kürsüsünde bu hislerini taşımasını bildi ve.. Onun kürsüsünden inşinin kamutayın rey ittifakındaki imtad bütünlüğünü, millet bütünlüğü takip etti.

Etem İzzet Benice

Yunanistanın ala-

cağı tayyare

Atina, 31 (Açık Söz) — Dün Başvekil Metaksasın riyasetinde toplanan bir komisyon Yunanistanın yeniden ismarlıya-

cağı tayyareler meselesine iltisat etmiş ve bu tayyarelerin tiplerini tayin etmek üzere Avrupaya bir heyet gönderilmesine karar verilmiştir.

Berlinde yapılması kararlaştırılan araya harp girdi ve bu olimpik müsabakası yapılamadı. Harpten sonra yedincisi 1920 senesinde Belçikada, sekizincisi de 1924 senesinde Paris'te yapılmış ise de Almanlar bu oyunlara iştirak etmediler. 1919 ile 1924 senesi arası Almanyanın Avrupa konserinden uzakta kaldığı senelerdir. Siyasi sahada diğer Avrupa devletleriyle tegriki mesai etmeyen Almanya bu iki olimpik müsabakasına da iştirak etmemiştir.

Harpten sonra Lokarno muahedesi imzası üzerine Almanyanın olimpik oyunlarına iştiraki 1928 senesinde Amsterdama yapılan dokuzuncu müsabakadır. Bundan sonra onuncusu Amerikada Losanjeles şehrinde yapıldı. Onbirincisi de bugün Berlinde başlıyor.

Almanya bu oyunların mükemmel olması için iki seneberi hazırlanmaktadır: Nazi Almanyası dünyaya Alman teşkilatçılık dehasının yeni bir örneğini göstermek azmindir. Ve bu noktada kimsenin şüphesi yoktur.

Fakat olimpik oyunları geçtikten sonra ne olacak? Ne olacağını belki de müsabakalar devam ettiği sırada öğreneceğiz. 1896 senesinde Atinada yapılan olimpik oyunları, Yunanlıların gururlarını okşayarak Yunan milliyetperverliğini tahrik etmiş ve nihayet Osmanlı imparatorluğuna karşı "313", harbinin açılmasına âmil olmuştu.

1912 Stokholm olimpiyatlarında Avrupanın büyük bir harp arifesinde bulunduğunu birçok diplomatlar anlamışlardı. Bakalım milletler arası münasebetlerinin en nazik bir safhada bulunduğu bu sırada yapılan 1936 olimpiyatları ne gösterecek?

Diplomat

Siyasa Dünyasından Haberler

Radio Telefon Telgraf

Sayı: 104 Her yerde 5 kuruş

Telefon No: 20827 - Telgraf adresi: İstanbul Açık Söz

Dükkü Fevkalâde Toplantı Meclis, Atatürk'e ve Orduya milletin şükranlarını bildirecek

Dükkü celsede İsmet İnönü ve Dış Bakan Montrö zaferinin parlak bir tablosunu çizdiler

1 inci sayfadın devam

olursa olsun, siyah bir nokta gibi duran ve Türk milleti için bir kabus telâkki edilen Çanakkale meselesinin bugün zail olduğunu kaydettikten sonra Çanakkaleyi kılınçla tüklenle, kanla kurtaran askeri dahanın Çanakkaleyi tekrar bize bağışlamasını yarattığı Atatürkün yüksek huzurunda eğilerek minnet ve şükranla anıyoruz.. dedi.

Hükümet makinaosini çok büyük bir liyakatla tedvire muvaffak olan büyük Başvekil İsmet İnönü, onun çalışma arkadaşlarına ve cidden Türk Cumhuriyetinin Hariciye Ve-

Dün Kamutayda söz alan saygılarımızdan: Akagündüz

kili olmasına liyakat ibraz eden doktor Tefvik Rüştü Arasa teşekkürlerini sundu. Sözlerini şöyle bitirdi:

— Dostlar için Boğazlar ağırdır. Fakat düşmanlar zorlamak teşebbüsünde bulunurlarsa o Boğazların muhafızı olan çelikten daha sağlam Türk ordusunu karşılarında bulacaklardır.

Vatanımızı zorlamak ve kapılarımızı cehren açmak hayali arkasındaki koşanların var haline..

Mazhar Müfitten sonra Ziya Gevher Epili bu büyük hadise karşısında duyduklarını ifade edemeyecek kadar hayran olduğunu kaydetti.

Büyük yaratıcıya minnet ve şükranlarını sundu ve Başvekilin yüksek şahsiyetinde hükümeti tebrik etti.

Türkiye Cumhuriyetinin diplomasideki inceliğini göstermiş olan Tefvik Rüştü Arasa ve bütün arkadaşlarını sevgi ile selamladı.

Refik İnce çetin ve zorlu milî davamızın büyük başarılarının milleti zaferden zafere götürdüklerini, Türk milletinin kuvvet ve kudretini cihana teslim ettiklerini söyledi ve sözüne şöyle devam etti:

— Bir bugünkü nesil, memlekette her türlü taarruz ve müdahaleden pürüzsüz ve tamamen parlak bir istiklâlin sahibi olmak gururunu duyuyor. Evlâtlarımıza memleketi lekasız ve eksiksiz hiç bir taraftan müdahale imkânı bulmayan baştan aşağı müstakil bir ölkü olarak teslim ediyoruz..

Rakik ince, zaten Türk doğmak bir bahtiyarlıktan başımızda Atatürk gibi yaratıcı bir önderin bulunmasını imsalız bir mazhariyet olarak söylerken salın alkıştan cınlıyordu.

Refik İnce Atatürkün bey-nelmil vaziyetlerde dahi irşatlarda bulunan büyük dehasından sonra onun bu hususta sağ eli ve arkadaşları onun muzafer kumandan ve büyük diplomat İsmet İnönüne millet namına teşekkür borcunu ödedi. Refik İnce, Sovyet dostluğunu, bilhassa karagün-

dostluğunu esas dostlukların terazisi olarak tebarüz ettirdi. Avrupa siyasetinde muvaffak olan İtalyanın da bu muahedeyi imzalayarak kalplerdeki endişeyi izale etmek teşebbüsünde bulundu.

Sözünü bitirmeye meydan kalmadan Meclis bir dalga gibi şahlandı. "Endişemiz yoktur! Eedışemiz yoktur!.. sözleri bütün Meclisi cınlattı.

Türkün kolu

Berç Türkerden sonra kürsiye Akagündüz geldi.

Montrö mukavelenamesindeki Türk tezini ve Türkün yüksek kudretini alkışlar arasında anlattıktan sonra bir vaka anlattı:

— Bir siperde eli süngü kabzesini sıkı tutmuş vücut-süz bir kol buldular, bu kimin kolumdur, diye araştırmalar yapıldı. O esnada kan ter içinde heyetin yanına gelen bir genç zabıt, aramıya ne lüzum var, dedi, bu süngüyü bırakmıyan kol bir Mehmedin kolumdur.. ve işte Türkler öldükten sonra bile süngülerini terketmezler..

Akagündüz çok heyecanla ve kürsiye tam hakim ifade-sile nutkuna devam eden şunları söyledi:

— Ananevi dostluklardan da bahsedebiliriz. Atatürk devletinde her türlü dostluk Atatürk devletinin kurulusu ile başlar. Yeni rejimin yeni kuruluşu yeni düşüncü ve zihniyetini khvrayamayanlardır ki, ananevi dostluklardan bahsedebiliriz. Biz mazi ve ananevi diye bir şey tanımayoruz. Şunu da hatırlatmak yerinde olur ki Atatürk devleti kurulduğu gündenberi harplerde ve siyasi hareketlerinde daima muvaffak olmuştur.

Mazi ile, mazide akdedilen muahedelerle hiç bir rapita kabul etmez. İnönüde, Sakaryada, Domlupınarda muvaffak olan Atatürk Türkiye-si, dirki, Nontrüde muvaffak olmuştur..

Dedikten sonra Aka heyecanla devam ettiği nutkunu salonu cınlatan alkış tufanı içinde şöyle bitirdi:

— Mehmet, bizden evvel sen vardın. Tarih içinde sen var-sın, bizden sonra yine sen ve hep sen olacaksınız..

Bundan sonra Nakiye, Yahya Galip, şair Mehmet Emin ve Süreyya Balıkesirle beraber tam 17 mebus söz alarak Türk milletinin kuvvet ve kudretini, Atatürkün ve onun iş arkadaşları İsmet İnönünün büyük devlet adamı karakterlerini ve Montrö zaferinin ehemmiyetini tebarüz ettir.

Tefvik Rüştü Arasa ve Montrö giden Türk murahhas heyetine teşekkür etti.

Mebusların nutuklarından sonra Tefvik Rüştü Arasa kürsiye gelerek kendisiyle beraber çalışan murahhas heyetine teşekkür etti ve:

— Bu işte bize neşriyatile

İsmet İnönü kürsüde Bundan sonra: İsmet İnönü alkışlar arasında ve tarihin kendisine verdiği yeni bir zafer hâlesinin süslediği aksaklı bağıle mebusların şahsında milleti selamlıyarak kürsiye çıktı. dünün ve ilerinin tarih-hâkim olan nutkunu söyledi.

Montrö mukavelenamesi heyeti umumiyenin tasdikına arz edildi ve 376 rey ile kabul edildi.

Kurmay Başkanı Şehrimizde

Mareşal Fevzi Çakmak imroz ve Bozca adayı da teftiş etti

Çanakkale, 31 (A.A.) — Genel Kurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak beraberinde Çanakkale Valisi Nizamettin Ataker, Ordu müfettişi General Fahreddin, Tüm General Hüseyin Hüsnü Kılıç ve maiyetleri erkânı olduğu halde bugün imroz ve Bozca adaya giderek oradaki kıtaatı teftiş etmişlerdir.

Mareşal ve maiyeti saat 5 de Çanakkaleye dönmüş, iskele rıhtımında toplanan binlerce halk ile Mecidiye ve Çimen sırtlarında selâm resmini ifa eden kıtaat ve bayraklarla donatılmış merakibi bahriyenin coşkuna tezahüratı arasında İstanbul hareket etmiştir.

yardım eden Türk matbuatına teşekkür etmeyi bir vazife bilirim.. dedi. Bundan sonra şu takrirler okundu ve kabul edildi.

1 — Çanakkalede vatan müdafaaı uğruna ölenlerin istihafatı ruhu için bir dakika sükût edildi.

2 — Büyük Millet meclisinin Montrö zaferinden mütevellit minnet ve şükranlarını Abdulhalik Başkanlığında bir heyette Atatürke bildirilmesi reye kondu ve kabul edildi.

3 — Akagündüzün Dumlupınar, Sakarya, Afyonkarahisar, Çanakkale, İstanbul ve Ankara şehitliklerine bir heyetin gönderilmesi hakkındaki takririni okundu ve kabul edildi.

4 — Meclisin Türk ordusuna takdirini okundu ve kabul edildi.

5 — Boğazlar mukavelenesini bastırarak köylere varıncaya kadar dağıtılması takririni okundu ve kabul edildi.

Takrirler bittikten sonra Tefvik Rüştü Aras Üçüncü defa olarak Kürsiye geldi. Ve söylediği nutukta ezümle, Akdeniz Paktının Montrö mukavelenesinin imza edilmesinden sonra bizim tarafımızdan da terk edildiğini bildirdi.

İsmet İnönü kürsüde Bundan sonra: İsmet İnönü alkışlar arasında ve tarihin kendisine verdiği yeni bir zafer hâlesinin süslediği aksaklı bağıle mebusların şahsında milleti selamlıyarak kürsiye çıktı. dünün ve ilerinin tarih-hâkim olan nutkunu söyledi.

Montrö mukavelenamesi heyeti umumiyenin tasdikına arz edildi ve 376 rey ile kabul edildi.

Ertuğrul Şevket

Başbakanın nutku

Ankara, 31 (A.A.) Başbakan İsmet İnönü kamutayın bugünkü toplantısında şu nutku söyledi.

Sayın arkadaşlar. Bugün Türk tarihinde ve siyaset tarihinde mühim bir eseri tamamladınız. B. M. Meclisi büyük Türk milletine karşı deruhte ettiği ağır vazifelerden bir mühimmini muvaffakiyetle bitirmiş olduğu için iftihar edebilir.

Arkadaşlar, yeni boğazlar mukavelesi, Türkiye'nin emniyetini ve hakimiyetini millet-

ler arasında teyid eden güzel bir vesikadır.

Bu varlık, her şeyden evvel kudret ifade eder. (bravo sesleri alkışlar) Atatürk rejiminin Türk milletine bu kadar az zaman zarfında her sahada temin ettiği kuvvet, kudret ve itibar, beynelmil bir sahada tasdik edilmiş oluyor. Dahil siyaset itibarıyla bütün milleti yeniden imtad ve iftihara gark edecek mühim bir hadise karşısındayız (alkışlar).

Boğazlar konfransından memnuniyetle çıkışımızın bir mü-

Son Dakika

Ankara - memleket ve dünya

Yunanistanda bir amele karışıklığı mı?

Önceden düşünülmüş bir kıyam hareketi sezilmektedir

Atina, 31 (Açık Söz) — Serezde amele büyük gürlülü nümayişlerle umumî grev ilan etmişlerdir. Makedonyanın muhtelif şehirlerinde de grevler ilan edilmişlerdir. Hükümet amelenin önceden düşünülmüş geniş bir kıyam hareketinde bulunmak üzere olduğunu tahmin etmektedir.

Bir tersanede infilak

Atina, 31 (Açık Söz) — Elevsinor körfezindeki küçük Leross adasında bulunan tersanenin cephaneliğinde gece bir iltisat vaki olmuş arkasından yangın çıkmıştır. Sabahın saat beşinde yangın söndürülmüştür.

Bir kumpanyaya karşı kıyam

Atina, 31 (Açık Söz) — Lavrion liman ameleleri dün grev ilan ederek Lavrion madenlerini işleten Fransız kumpanyasının nakliyatını yapmaktan istinkâf etmişlerdir. Bu grev madenlerde işleyen amelede de sirayet ederek kumpanyaya karşı bir kıyam halini almış Fransız makinistlerin oturdukları evlere amele tarafından dinamitli kapsüller konulmuştur. Bu hadiseler Lavrion'un vaziyetini fena bir hale koyduğundan daha ciddi hadiselerin zuhurundan korkulmaktadır. Mahalli jandarma askeri kuvvetlerle takviye edilmiştir.

Atina ve Pirede başka grevler

Atina, 31 (Açık Söz) — Müteahhitler ile aralarında çıkan ihtilaflar üzerine Atina ve Pire inşaat ameleleri dün grev ilan etmişlerdir. Gürlülü hadiseler olmuştur.

Dün ikiyüz kadar grevli, bir fabrikada işleyen arkadaşların cehren greve dahil etmek üzere fabrikayı basmışlar ve fabrikanın bütün camlarını ve bazı makinelerini hurehaş etmişlerdir.

Ispanyadaki ihtilâl Beşlerin toplantısını geri bırakacak

Londra, 31 (A.A.) — İyi malûmat almak olan mahafil, Ispanya ihtilâlinin Beşler konferansının tehir edilmesine sebebiyet vermesi muhtemel bulunduğunu, çünkü bu ihtilâl Avrupalının Garbine şamil veya umumî bir yardım misaki akdi hususundaki müşkülleri arttırmakta olduğunu beyan etmektedirler. İtalya toplantıya iştiraki hakkında henüz cevabını hazırlamamıştır.

İtalyanlarla ticaret muahedesi uzatılacak

Ankara, 31 (Telefonla Açık Söz) — Hükümetimizle İtalya hükümeti arasında eski ticaret muahedelerinin uzatılması için müzakereler cereyan etmektedir.

him sebebi, alâkadarların hepsinin de memnun çıkmış olmalarıdır, iştirak edenler kâmilan imza ettiler. Bu meyanda 923 mukavelenesini kabul etmemiş olan dostumuz Sovyetler de bizimle beraber imza ettiler. Bunu memnuniyetle kaydetmeyi bir zevk telâkki ederim.

Korkumuz yoktur

Arkadaşlar, bunun kadar mühim olan birşey daha vardır. Biz, korkuya müstenid bir siyaset bilmiyoruz. (Sürekli ve şiddetli alkışlar, bravo sesleri) Biz, zannediyoruz ki haysiyetli ve kudretli adamlar, bir birleriyle iyi geçinmek yolunu insanî hislerle bulabilirler. Bunun gibi, milletler de haysiyetli ve kudretli olarak sulh davasında beraber yürümek çaresini bulabilirler.

Boğazların hukukan silâhsız bulunduğuşu şu kadar sene zarfında yapılabilecek olan birçok şeylerin ihmal edildiğini farzetmemsiniz. Şimdiye kadar ki şart-

lar dahilinde dahi eğer Türk vatani tecavüze uğrasa idi müdafaa için birçok hazırlıklar yapılmıştı, birçok tedbirler alınmıştı.

Bunu şunun için söylüyorum ki, şimdiye kadar boğazların hukukan silâhsız kalmasından her türlü teslihi yapmaktaki uğduğumuz yeni devresine kadar bu memleket parçasını bir gün olsun tedbirsiz bırakmış değiliz. "Alkışlar.."

Tahkimat masrafları

Yeni Boğazlar mukavelenesini bize verdiği vazifelerin orada birçok masrafları icap ettireceğine şüphe yoktur.

Başbakan nutkunu şöyle bitirmiştir:

Şimdi arkadaşlar, bu uğurlu toplantınızı bitiren hükümeti gösterdiğiniz teveccühü reylerinizle bildirinizi ve bu suretle hükümeti, ağır mesuliyetler içinde yeniden taze neşe ve hayat vermenizi isterim. "Alkışlar.."

Rüştü Arasın nutku

Ankara, 31 (A.A.) — Kamutayın bu günkü toplantısında yeni Boğazlar mukavelenamesinin tasdikını müteakip söz alan dışişleri bakanımız Tefvik Rüştü Aras şu beyanatta bulunmuştur:

Arkadaşlarım: Kamutayın bu içtimandan istifade ederek arsulusal münasebetlerin diğer bir sahadaki inkişafına da huzurunuzda temas etmek istiyorum, 30 hâziranada fevkalâde içtima eden cemiyetiakvam "Assemblee", sine belli başlı olarak iki mesele bahsa mevzu oldu.

Biri Cemiyeti Akvam misalinde bazı devletlerce ileri sürülen "reform", yapılmasıdır. Bu hususta Türkiye her hangi bir teklif yapmayı şimdilik derpiş etmemiş olduğu gibi bu vadiye yapılacak tekliflerin müteale ve tetkikinden asla kaçınmamakla beraber mahiyet ve şumulleri hakkında tam bir malûmat edinmedikçe tahminler üzerinde müteale sordini kendisi için isabetli görmediği cihetle mü-

messilleri söze karışmamıştır. Assemble'nin mutad Eylül içtimasında müzakere edilmek üzere misakın 11 ve 16cı maddelerinin tatbikatı hakkında Cemiyetiakvam azası devletlerin lüzum gördükleri müteale ve teklifleri 15 ağustosa kadar Cemiyetiakvam kâtibi umumi-sine bildirmeye davet edilmişlerdir. Cemiyeti akvamın kuvvetli olmasını yurkten istediğimiz malumdur.

Akdeniz misakı

İngiltere Hariciye Nazırının zikrettiğimiz nutkunda Akdeniz münasebatında salâh husule geldiği ayrıca tasrih edilmiş olmasına ve iki gün evvel görüştüğümüz İtalya büyük elçisinden İtalya-İngiltere münasebetlerinin çok iyi bir yola girmiş olduğunu öğrenilmesine göre Türkiye tarafında İngiltereye tek taraflı olarak verildiğini arzettiğini taahhütlerini artuk devamına mahall kalmamıştır. Cumhuriyet hükümetinin bu fikir ve kanaatini yüksek heyetimize arz ederim.

TIRPAN

Kızıl ve kara!..

Siyah gözlü ve kıvrık al dudaklı gözelleri tanıdığımız panya Büyük harpte Avrupanın İsviçre ve Hollanda gibi es'ut köşelerinden biri olmuştur.

Dört yıl bütün Avrupa kan ve ateş içinde yüzerken panya kızgın güneşinin altında Hindistan baharatı kadar zıztırıcı ve Seylan kertenkelesi kadar kıvrık güzeller yetişmekte devam etti.

O güneş altında bir asırdan ziyade yaşayan araplar alınlı, kıvrık vücutlu ve ateş gözlü güzellerin lüzucetli ki ile taclarını, tahtlarını kül kömür etmişlerdi.

O tarihten sonra İspanya denizler saltanatını kaybetti. Bu eni İngiliz mahmuzile Amerikan çelmesi İspanyayı Avrupanın üvrevazi bir devleti haline getirdikten sonra mes'ut yaşamaıya gıladı.

Hele Büyük Harbi asude bir hava içinde geçirmiş olması İspanyol talinin siyasi ihtirastardan tamamille kurtulduğunu müjdelemiştir.

İspanya artık "Endülü", rakkasaları, Valansiyalı dilberleri kırmızı peştemalli boğa güreşçileri ile temin ettiği şöreti aşı görüyordu.

Fakat milletlerin talii ferdlerin mukadderatından farklı değil. Adiseler o kadar süratle meydan alıyor ki devirler ve asırlar içinde yer bulan milletlerin hayatı bile artık beşerinin hudutlarına girdi. O kadar ki milletlerin ve devletlerin eklini ve hududunu çizen haritalara, kataloglara, broşürlere, ansiklopedilere güven olmuyor. Beş on yıl önce krallık diye tanıdığımız İspanya bir zaman diktatörlük, bir vakit cumhuriyet oldu. Bugün siyasi çehresi henüz belli değil. Kara ve kızıl kuvvetler çarpışıyor. Hangi renk kazanırsa İspanya onun eklini alacak.

Komünizmi ifade eden kızıl renkle faşizmin sembolü olan siyah boğazlaşıyor. İki bayraktan biri İspanyanın mukadderatına hakim olacak.

Anlaşıyor ki milletlerin talii bir kuyruklu yıldız takıldı. Tehlikeli sırsatlarla sürüklenip gidiyor. Bir harpten korkanlar asıl milletlerin içinden kopan bu isyan hareketlerine karşı yapabilecekler? Ve görülüyor ki kitleleri için için kemiren bir gizli hınç var. Bu hınç dünyayı kana boğmak için şahlacak fırsat bekliyor. Asıl bu tehlikeyi görmek gerek!

Bürhan Cahid

İstanbulda 40 gün 40 gece

Yarım asırlık Türk resim ve heykeli

"İstanbulda kırk gün ve kırk gece eğlence", terip heyeti bu günlerin mümkün olduğu kadar istifadeyi geçmesi için gırdığı teşebbüslerin en başında zikredileceklerden biri de yarım asırlık Türk resim ve heykeli ni tantacak olan Güzel Sanatlar Sergisi için uzun uzun çalışmalar neticesi olarak gayet etraflı bir program hazırlanmıştır. Sergi, bizde ilk resme başlayan san'atkarlardan bu güne kadar geçen bütün devirleri canlandıracaktır.

İki kısmında eski ressamlarımızın bugün, toplu olarak değil, teker teker bile görmek ihtimali olmayan, kıymetli eserleri teşhir edilecektir.

Bunu şimdiye kadar yalnız İstanbulda 20 kusura sergi terip ederek bizde resim hareketini canlandırmaya uğraşan Güzel sanatlar birliği müntehiplerinin eserlerini ihtiva eden salonlar takip edecektir. Bu sergiye birlik müntesibi her ressam şahsiyetini en iyi temsil

edecek olan bir veya iki tablosunu koyacaktır.

Sonra ise bugün müstakil olarak çalışan ve sergiler terip eden genç ve kıymetli ressamlarımızın salonu gelecek ve burada hepside yeni sanatlarını gösteren tablolarını teşhir edeceklerdir.

D grubu da birçok hususiyetleri taşıyan eserlerini teşhire imkân bulacaklar ve bu sergi bizdeki ressamlığın umumi hatlarını çizmek itibarile san'at hayatımız için çok istifade edilecektir. Ayrıca heykeller de teşhir edilecektir.

Güzel Sanatlar Akademisi İstanbulda Kırk gün ve Kırk gece mürettepleriyle el birliği yaparak çalışmakta ve sergiyi Akademinin Heykel şubesi salonlarında mümkün olduğu kadar mükemmel surette tertibine ayrıca gayret etmektedir. Sergi Taksimde Emlak şirketinin Taksim âbidesi karşısında yaptığı binada açılacaktır.

İki Kaçakçı

İhtisas Mahkemesi kararile mahkûm oldular

Dün, dokuz numaralı İhtisas mahkemesi, çalıştığı İhtisar İdaresinin lezavım ambarından sigara kâğıdı çalıp satmaktan suçlu olarak muhakeme edilen Yusuf, suçu ifadesiyle ve cürmü meşhuru temin eden kaçakçılık bürosu takip memurlarının şahitlikleriyle sabit olduğundan altı, arkadaş Şerafettin de üç ay hapse mahkûm olmuşlardır. Ayrıca, 393 lira 66 kuruş para cezasıyla 16 lira 37 kuruş harcın ve Vekâlet ücretinin de kendilerinden tahsiline karar verilmiştir.

Deniz talebeleri

On beş gün evel, deniz ticaret mektebi son sınıf talebesini sitaj yapmak üzere Karadenize götüren, balıkçılık Enstitüsünün balık gemisi, on beş günlük bir seyahatten sonra dönmüştür. Gemi, 10 Ağustosda da, talebeyi, Akdenize götürecektir.

Vekâletlerin Resmî Dairelerin Nazarı dikatine

Maarif Cemiyeti, resmî ilânların neşrine tavassut için, Heyeti Vekileden aldığı kararda aynen "...İlânların negri hiç bir suretle teahhüre uğramamak ve hazineye bu tarzda verilen ilânlardan daha fazla ücret itasına mecbur kalmamak ve istenildiği zaman bu şekilde ilân vermek şikâına nihayet vermek..." şartlarını üzerine almıştır.

Şu hale göre ilânlarını gazetimizde neşrettirmek ve teahhüre uğratmamak isteyen resmî daireler bu ilânlarını münhasıran "Resmî İlânlar Türk Limited Şirketi" ne göndermelidirler.

Şirketin adresi: İstanbulda Ankara caddesi, Karanmazade hanı 3 cü kat.

Telefon: 20960

AÇIK SÖZ

Hız ve gücünü vatandaşın sevgisinden alan gazetedir

Sahibi: Etem İzzet BENİCE

Sayı: 104

Her yerde 5 kuruş

Telefon No: 20827 - Telgraf adresi: İstanbul Açık Söz

Maarif:

Talebe Velilerine Müşkilât

Hangi ilmihaber doldurulup kabul edilecek

Mekteplere leyli meccani talebe kaydettirmek için müracaat eden talebe velileri bazı müşkilâtla karşılaşmaktadırlar. fakrühâl ilmihaber matbu olarak Maarif idaresi tarafından verilmekte, fakat bu ilmihaberler nahiyelerce doldurulup tasdik edilmemektedir. Buna mukabil nahiyelerce kendi matbu kâğıtlarını tasdik etmektedirler. Fakat bu ilmihaberleri de maarif idaresi kabul etmemekte, kendi matbu ilmihaberlerinin doldurulmasını istemektedir. Bu yüzden talebe velileri daire kapılarında saatlerce beklemekte ve yine bir türlü işlerini gördürememektedirler. Bu ciheti ehemmiyetle göz önünde tutan Maarif müdürlüğü kaymakamlarla temasa geçmiş, fakat bir anlaşma kabil olamamıştır.

Çünkü her iki tarafta kanuni hareket etmek mecburiyetinde olduklarını ileri sürerek birbirinin ilmihaberlerini reddetmekte haklı bulmaktadırlar.

Maarif müdürü Vekâlet müracaat edecek kendi ilmihaberleri yerine kazaların ilmihaberlerini kabul etmeyi ve bu için ancak bu suretle halledilebileceğini söylemiştir. Vekâletten gelecek cevap sabırsızlıkla beklenmektedir.

Çocuk bağçeleri

Şehirimizde açılan 15 çocuk bağçesinde oynayan çocuklar her gün biraz daha çoğalmaktadır. Mektepler elverişli sarfederek bağçelere yeniden çocuklar için icap ettiği kadar oyuncak almışlardır. Yarından itibaren küçükler bütün hazırlıkları ikmal edilmiş olan oyun bağçelerinde daha neşeli vakit geçireceklerdir. Bağçeler pazar günleri kapalı kalacaklardır.

Bakırköy orta okulu

Bakırköyde de bir ortamektep açılmasını isteyen ora halkı kendi aralarında yaptıkları teberrürlerle bir bina kiralyacak kadar para toplamışlardır. Münasip bina da bulunduğundan halk bütün hazırlıkları ikmal etmiş bir halde yarın Maarif idaresine müracaat edeceklerdir. Bu mekteple şehirimizde açılacak orta okul vardır beşi bulmuştur.

Köy taniyanlar çok iyi bilirler ki köylü için para, yalnız vergi ile Ziraat bankasının borçlarını karşılamakta kullanılan bir nesnedir.

Bu izahtan şunlar anlaşılabilir: Köylü için, ehemmiyeti ne olursa olsun, herhangi bir mevzu, az veya çok bir para vermek - kanunî bir mecburiyet olmadıkça - elden gelmeyen bir iş gibi imkânsız yahut göçtür. O kadar ki evinin bir çok ihtiyaçlarını, kendi kendine, kendi vasıtalarıyla temin eden köylü için, köy içinde beş on lirayı yan yana getirmek kabil değildir, bile denilebilir.

Görülüyor ki köylerimizin kalkınması, az önce söylediğimiz ve Vekâlet tamiminin bir kaç yerinde işaret edildiği gibi, köylünün ortaya koyacağı mekelle değerlenip şekillenecektir.

Bu mevzuada, yüksek bir kuvvet kaynağı olarak bilhassa hatırlamak istiyoruz ki aynı zamanda parti başkanı olan valiler, bütün memleket gençliğini, büyük kalkınma işini kolaylaştırmak yolda seferber etmeği ihmal edememek vaziyetindedirler. Ve tıpkı bunun gibi, Genel sekreteri Dahiliye Vekili olan parti, KÖY davamızın bir nevi hakikî olması için bütün kuvvetlerini - Devlele birlikte - bu yola harcamak zorunda bulunuyor mu?

Şurası besbelli ki Dahiliye vekâleti, milî ve hayatî meselelerimizden birine el atıyor. mutlak bir muvaffakiyete nail olması, kuvvetli Türkiye dileğine gönül vermişler için candan istenmektedir; çünkü, köylünün refahı, devletin kuvveti demektir.

S. H. Ergökmen

Dahiliye Vekilimizin "Köylünün kalkınması", etrafında aldığı yeni kararları, mutlu sonuçlarının verdiği sevinçle överek anmayı vazife biliyoruz. Fırsat düştükçe köyle köylünün ihtiyaçlarını ve bu ihtiyaçların bir an evvel karşılanmasını istemiş olanlar için, karşısında bulunduğumuz hareketin ne kadar çok işi açıcı olduğunu işarete dahi lüzum yoktur.

Asırlarca, yalnız asker ve vergi alma bahse mevzu olunca hatırlanmış ve daima ihmal edilmiş olan köyle köylünün, bundan sonra layık olduğu ihtimamı bulması, bizim kanaatimizce, kuvvetli bir Türkiye için maddeleşmesi, hakikât olması demekten başka bir şey değildir. Türkiye nüfusunun yüzde yetmiş sekizini teşkil eden büyük köylü kitlesinin, sağlığa, mektebe, suya, yola, kavuşmasının, gerçek, Türkiye'nin büyüklüğüne manasla geldiğini anlamakta ne güçlük vardır? Köyle köylü bütünü, Türkiye'nin kendisi değil midir?

Bize öyle geliyor ki Dahiliye

Yedikulede yoldan çıkan vagonun raya konması uğraşılıyor

POLİS

Bir kişi daha boğuldu

Yedikulede bir tren kazası oldu

Vagonlardan biri yoldan çıktı, Gardöfrenlerin gayretile tren devrilmekten kurtarıldı

Dün sabah Yedikulede bir tren kazası olmuştur, ve bir yük tren vagonu yoldan çıkmıştır. Hâdise şöyle olmuştur:

Dün sabah saat 9 da Sirkeci istasyonundan hareket eden 62 numaralı marşandiz treni Yedikule istasyonunu geçtikten sonra yük vagonlarından biri anasızın yoldan çıkmıştır. Arka vagonlarda bulunan gardöfrenlerden biri bunu hissetmiş ve hemen fireni sıkımsı bir taraftanda arkadaşlarını haberdar etmiştir. Diğer gardöfrenlerde aynı şekilde firenle sarılınca makinist lokomotifin yolunu kesmiş, bu suretle 36 vagonlu tren devrilmek tehlikesinden kurtulmuştur.

Vak'a haber alınca Sirkeci istasyonundan mühendis ve diğer alâkadarlar kaza yerine giderek tahkikata başlamışlardır.

Yedikule köprüsüne yakın bir yerde bulunan makasın, bir kısım vagonlar geçtikten sonra birdenbire ve kendi kendine kapanması suretile vagonun yoldan çıktığı tahmin edilmektedir.

Kaza yerinde tahkikat devam ederken yoldan çıkan vagonun raya konması ile uğraşılması ve saat 12 de vagon devrilmekten hatta konmuş, tren yoluna devam etmiştir. Bu yüzden tren hattı üç saat kapalı kalmıştır.

KAVGA ETİLER — Erenköy Yenimahallede oturan Rıza ile aynı mahallede oturan Veli ve kardeşi Halit

aralarında müşterilere su vermek yüzünden kavga çıkmış Halit Rızanın başına taş atmak suretile ağır surette yaralanmış yaralı numune hastahanesine kaldırılmış, suçlunun aranmasına başlanmıştır.

SARHOŞLUK — Üsküdar da Solak Sinan mahallesinde işsiz takımından Mustafa içtiği rakıdan fazla sarhoş olmuş ve çukura düşmüş, çıkarılarak hastahaneye kaldırılmıştır.

BOĞULDU — Kartalda kahvecilik eden Basri adında biri yıkanmak üzere denize girmiş, yüzmek bilmediği için kuvveti kesilmiş ve boğulmuştur. Mehmet Basrinin cesedi aranmaktadır.

ÇARPTI — Kocamustafapaşa caddesinde 187 numaralı evde oturan Mustafa Uzuncar, caddesinden geçerken arkasından gelen 2199 numaralı otomobilin çarpmasıyla yere düşmüş ağır surette yaralanmıştır.

YARALADI — Üsküdar da sandalci Ömer işe suyunun dökülmesinden dolayı kızarak Rizeli Cemali başından yaralamış, yaralı hastahaneye kaldırılmıştır.

DÜŞTÜ — Galatada Topkapi çıkamazda oturan Şükrîye evde temizlik yapmakta iken odasında karyolası başında asılı duran camlı levha başına düşerek birkaç yerinden ağır surette yaralanmış, Haseki hastanesine kaldırılmıştır.

Belediye

Beynelmîlel Otelciler Birliği

İstanbul otelcileri de bu teşkilâta girecekler

Belediye oteller için büyük bir talimatname hazırlanmış karar vermişti. Bu hususta yapılan tetkikata devam olunmaktadır. Gerek memleketimizin muhtelif yerlerinden getirmek maksadile İstanbul gelen vatandaşların istirahatleri ve gerekse şehrimizde bir müddet kalmak üzere yabancı memleketlerden gelen seyyahların medenî bir şehre yakışacak evsafı haiz otel bulmaları noktasından belediye bu talimatnameye azamî ehemmiyet veriyor.

Tetkikat bittikten sonra Belediyede büyük bir toplantı yapılacak ve bazı muharrir, ressam acente ve büyük otel sahipleri bu toplantıya çağırılarak müstakbel talimatname hakkında fikirleri alınacaktır. Otellerin muhtelif sınıflara taksimi esas itibarile kararlaştırılmış bulunmaktadır. Oteller için ayrıca gene sınıflarına göre birer fiyat listesi de hazırlanacaktır.

Belediyede yapılacak olan büyük toplantıda görüşülecek meselelerin en mühimlerinden birini de otelciler arasında büyük bir birlik teşkil etmektedir.

Belediye Türk otelcilerini beynelmîlel otelciler birliği teşkilâtına bağlama kararı almıştır. Bunun için beynelmîlel otelciler birliğinin nizamnamesi istenecek ve tetkik olunacaktır. Toplantıda bu hususta da görüşmeler yapılacaktır.

Topkapı yolu

Tramvay Şirketi tramvay hatlarının geçtiği yolları yapmaya meburdur. Bu cümleden olarak şirketin, tamir muhtaç bir halde bulunan Topkapı yolunu da yapması icap etmektedir. Bu hususta şirkete tebliğat yapılmış ve şirket de yolun tamiirine başlamışsa da bir müddet sonra bu tamiiratı yarıda bırakmıştır.

Bu cihet sık sık tekrerr ettiğiinden alâkadarlar müteaddit defalar şirkete tebliğat yapmak mecburiyeti karşısında kalmaktadırlar. Topkapı yolunun tamiir şirkete yeniden tebliğ edilmiştir. Tamiirat tekrar yarıda bırakılırsa yolu Belediyeye yapacak ve parasını şirketten alacaktır.

Belediye muhasebesinde

Belediye muhasebesinin geçen seneki varide ve sadire numaraları 95 bini geçmiştir. Bu sene yeni vergilerde belediyeye geçtiği için bu rakamın iki mislini bulacağı umuluyor.

Belediye muhasebeciliği geçen seneye ait 20 milyon liradan alışı ve dağılışı hesaplarında netice'endirmiş, yeni vergilerle belediye muhasebesinin işlerinde çoğaldığından Ankara'da olduğu gibi İstanbul'da da bir dane daha belediyeye hesap işleri müdür muavilliği ihdas edilmesi Dahiliye Vekâletinden istenmiştir.

Vergiler

Arazi ve bina vergilerinin belediyeye devrolunması münasebetile bu iki vergi bakiyelerinin de maliyeye hiç bir hisse verilmemek üzere belediyeye geçmesi icap etmektedir. Fakat bu hususta vekiller heyetince hazırlanan nizamname alâkadarlara tebliğ edildikten sonra maliye bu seneye ait arazi ve bina vergilerini tahakkuklarıle belediyeye devretmekle beraber bakiyelerin devri için de nizamnameyi bekliyordu. Bu nizamname belediyeye tebliğ edilmiş

Günün vodvili

Bir senelik şekerleme!

Okudunuz mu? Uşaktaki şeker fabrikası geçen sene pancar mahsulü olmadığı için işlemedi. Bu sene Allah mahsulü ihsan buyurduğu için işleyecek. Benzinin, motörünün, petrolün, kömürün, insan kuvvetinin, hattâ peynir gemilerinin işleten kuvvetlerin fabrikaları hiç durmadan, tıkır tıkır işlettiklerini biliriz. Baksanıza, demek biz Allahın işlettiği fabrika da icat etmişiz!

Şimdi anlaşıyor ki hakikatte Uşak fabrikası hiç durmamış; şeker fabrikası bir sene şekerleme yapmış!

(Kitabı mukaddes) ler de hep öyledir ya:

Onlar da Allah işlerindeki bir sene bir saniye demektir! Hemen dua edelim: Fabrikamız, maazallahü taala, bir dakika durmasın!

Cinler top oynar ammal

Bir nokta bizim dikkat gözüme iliyor. Göz bul Zahar nokta ilistiği için yanlış görüyoruz.

Gazetelerde maarif adamlarımızın hep bugünlerde İstanbul'a geldiklerini, mektepleri ve tedrisat işlerini tetkik ve tetkik ettiklerini görüyoruz.

Halbuki mektepler kapalı! Yoksa (taifei cin) i de mi münevver yetiştirmek için okutuyoruz?!

Cinler top oynar, yani spor yaparlar amma şimdi de okuyorlar mı?!

Tamamızı

Bir zat 100 sene evvel neşrolunan (Ceridei havadis) gazetesini tekrar çıkaracak, fevkalâde bir nüsha ile tekrar matbuat ailesine girecektir. Tamam! Matbuat ailesi tamam! Şimdi tamamız!

Nabza göre şerbeti

40 gün 40 gecelik festivalde eskidenberi bizim karikatürçülerimizin eserleri teşhir edilecek - bir karikatür sergisi açılacak - iyi amma gelecek seyyahlar Avrupa'da oldukları için bu sergide onlara hafıza kaybettirici şerbetler mi ikram olunacak? Ya bu karikatürlerin çoğunu kendi memlekelerindeki resim sergilerinde gördüklerini hatırlarlarsa! İnsanlık hali bu!

Mahkemei Kübralar

Yugoslavyada 100 yaşında bir adam 75 yaşındaki karısından ayrılmak istiyormuş. Zavallı adam, ne devasız derde düşmüş! Bu kadar yıllık bir karıdan ayrılmak? Vah zavallı!.. Allah ayırabilir!

Yaz hayatında sefahatleri

Bir muhabir gazetesine (Balıkesirde yaz hayatı) başladığını bildiriyor. Bakınız ne diyor: — İşlerinden ayrılanlar geceleri masrafsız şehir parkında hoşça vakit geçirmektedirler! Ne sefahet!

Mumyalar insafa geldi

Geçenlerde Akbiyıkta, has bir kuyunun İstanbulu kepaze çeviren yağmurlardan müteessiren çıktığını yazmışık. Zavallı bir kadıncığa da yarananmıştı.

Meğer o kuyunun altına ta Romalılar devrinden kalma koca bir dehliz meydana çıkmış! Şimdi müze idaresi evi mühürlemiş.

Koca dehlizdeki hamiyete bakın ki belediyeye, yağmur suları için kanalizasyon böyle olur diye mezarından kalkıp, mostura göstermiş!

Harp var, harbick var!

Bir gazete dünkü baş makalesinde soruyor: (İspanyol boğuşması.. dünya seyirci mi kalacak? Ya Milletler Cemiyeti?!) Milletler Cemiyeti mi? Kuzum siyasetten anlayan beri gelsin! Halâ öğrenemediniz mi ki Milletler Cemiyeti dahil harplere karışmıyor. Habesiz, tando da harp oluyor, karışıyor mu?!

Serdengeçti

ve bunun üzerine bina ve arazi vergileri bakiyelerinin de belediyeye devrine başlanmıştır. Bu işle belediye muhasebecisi Kemal bizzat meşgul olmaktadır.

ANKARA ANONİM TÜRK SİGORTA ŞİRKETİ

Sigorta Tekniğinin modern esasları üzerine kurulmuş en itimad edebileceğiniz Sigortadır

1 Ağustos 936 dan itibaren

Yeni postahane karşısında Büyük Kınacıyan hanında faaliyete geçmiştir
Sigortaya aid her müşkiliniz hakkında gişelerinden meccanen malûmat alabilirsiniz

Her gün bir yazı

Asya harekete gelince önüne geçilebilir mi?

Ana - kital Denebilir ki hatâ, Avrupa onun bir yarımadasından ibarettir. Yoksa onun bir buduna kollarını dolamış ve onun kanını eme eme büyü-müş bir ahtapot mu? Belki de böyledir...

Asyada bir memleket, Av-rupanın tamamından büyüktür. Asyada mesafe mefhumu büs-bütün başkadır. Hazar, Asya-nın Leman gölü gibi bir şey-dir. Mont Blanc'ın tepesine in-sanlar, karınca portakala tur-manı gibi turmanılar. Himala-yanın en yüksek noktasına on senede bir turmanmak için bü-tün bir "heyeti seferiye," lâ-zımdır.

Asya, tarih bakımından da uçurumlar, tayfunlar ve gir-daplar memleketidir. Avrupalı milletlerin kendi masallarını düzdükleri devirde, Asyada en yeni medeniyetler, kendi ihti-yarlık çağlarına henüz gelme-mişlerdir.

Asya rakamların, mikdarla-rın, sırtı yere gelmemiş tabia-tın memleketidir. Afrikada çöl-ler bakirdir. Asyadakilerin bağrını değerseniz insanların, belki de Allah'ın izlerini bu-lursunuz.

Dünya bir gün, davasını anlıyacaktır: Asyayı fethetmek bu hareket, başlamıştır bile...

Asya, uzun uykusundan uyanmaktadır. Avrupa, uzanıp gözünü yumdu mu haydi di-yelim iki asır uyur. Asya, öy-le değildir. Asya bir uyudu mu iki bin seneden aşağısı için gözlerini yummaz.

Asya, şimdi uyumuyor. He..y ne uyanıyor bul! Düşünün bir kere, Amerika uyanı, kendi kendisini inşa etti. Ve Avru-pa'ya hiç bir şey olmadı. Hal-buki Asya'nın uyanması sade, dört öteki kıtanın zangırzan-gır retm tilerine kâfi geldi.

Asya Japonya mıdır, Asya Siberya mıdır? Asya Türkistan yahut İran, yahut Anadolu mu-dur? Yoksa Hindistan, Cava

ve Çin mi? Asya bunlarie bep-sidir. Fakat Asya 2000 sene uyuysa kaç senede uyanır?

Asya, iyihesap 70 seneden-ber uyanıyor. Daha uyanmadı. Fakat uyanıyor.

Japonya bir hareketin baş-ındadır. Sovyet Rusya bir di-ğer hareketin, Kemalist Tür-kiye, Önsaya'yı sarsıp tartak-lamaktadır.

Koca Asyayı zaten kaldırsa kaldırsa böylesine üç vinç kal-dırır. Gandi'ye baksanıza, "Uyanmıyalım.. Ruya görelim," diyor. Ve Gandi, uykucu, göz-leri ezeldenberi mahmur kıta-nın Orfeus'udur.

Bütün on dokuzuncu asır, Asyanın Avrupa tarafından talan edilişi asrıdır. Servet, bir kıtadan bir kıtaya ne ça-buk geçiyor! Ve Avrupa halâ doymamıştır. Asya her şeyini vermiştir, çırpıplaktır ve ver-dikleri, gene de yetmemiştir.

Asyada bir gün, birbirinden zengin, birbirinden mamur, birbirinden bahtiyar devletler doğacak. Uçaklarla zeppelin-leri, insan zekâsı asıl Asya mesafeleri için keşfetmiştir. Baksanıza, zeppelin Avrupada keşfedildiği halde, ancak Ame-rika ile Avrupa arasında işli-yebiliyor.

Ankaran kâkıp Tokyo yahut Haydarabad'a inmek, gene gün hesabına dayanan bir uçuştur. Avrupalı halbuki, yarım günde, bir ucundan bir ucuna geçmek kabilirdi.

Asya, kendi politikasının iskeletini ve mafsallarını henüz yaratamamıştır. Bunu tabii görmek lazımdır. Cihangirle-rini bile bir iki nesil için müddet içinde eskiten koca kı-ta her noktasını Avrupa gi-bi teknikle işleyebilmek için zamana muhtaçtır. Sonra As-ya, afyon dozları, kuvvetli te-okasiflerle doludur. Bunları tasfiye etmek bir meseledir. Kaldı ki en küçük adaya bile

Devamı 6 ncı sayfada

Askerlik

Umumi harpte Tanklar nasıl kullanıldı?

Tankların Umumi harpte-ki hareketi, gelecek zamana esas oldu. Fransız ve İngi-lizler 1916 yılının birinci kânun ayındanberi bu yeni silâhların tesirlerini bir çok muharebelerde denediler, bir kitle halinde kullanma-dılar. Fakat Kambre civa-rında büyük bir tank guru-buyle alman cephesine karşı yapılan baskın taarruzu, işi değiştirdi.. 400 tankın 12 kilometrelik alman cephesi-ni yapıp geçmesi ve bütün tesisatı tahrip etmesi bu silâhın önemini anlattı.

1918 yılının temmuz ayın-da Fransızlar, onuncu ordu-nun 350 tankını Soisson civ-varına saldırdılar. Alman hatlarının derinliklerine ile-rilediler. Fakat, tank baskın taarruzlarına karşı koyan topçu ateşle süvari birlik-lerinin tesirleri, kitle halin-de yapan tankları, muharebe ilerledikçe mevzî yığınlar haline getiriyordu.

Umumi harpte, kitle halin-de kullanılan tankların sis-manî ile gizlenmeleri de de-nendi ve iyi neticeler alındı.

Fransızlar, tankları dört dalga halinde taarruz ettir-meği düşündüler. Bu dalga-lar, beşer dakika ara ile hareket ettirilecek.. Birinci dalga, ileri sürülmüş mevzi-lere; ikinci dalga, kuvvetli tevkif ve üçüncü dalga top-çu mevzilerine; dördüncü dalga da piyadelerle taarruz baskını yapacaklar.. Bu ha-reket tarzını, gelecek harp-lerde göreceğiz.

Tank baskınlarını bu ge-kilde düşünen Fransızlar "Tank ordusu," teşkilini bi-le ileri sürerek, insan zayı-atının ancak bu suretle azala-cakını iddia etmekteydiler.

Böyle masraflı ve zahmet-li teşkilatın vücut bulması, bugün imkânsız olsa da, ya-rın için korkunç bir ihtimal olduğunu hesaba katma-lıdır.

M. Ersü

Görüşler :

Çocuklar gö-rüyoruz ki şu bunaltıcı ve öldürücü yaz günlerinde çı-plak ayak ge-ziyorlar. On-ların çıplak ve çelimsiz sırtlarını örten tek nesne birer fanile-ciktir.

Fakat biz bu çocukcağzları soğuktan dondurucu kış gün-lerinde de bu kıyafetle, yani çıplak ayak, başı kabak kıya-fetle görmüştük. Demek ki şu güzellik ve füsün memleketin-de yaz ve kış çıplak ayak do-luşan bir takım çocuklar vardır. Bu yavrularla alakadar olan tek kimse göremedik. Siz gördünüzse bize de haber verin ki tecdidi iman edelim. Çocuk, ailenin, cemiyetin çi-çeğidir. Onu perişan bırak-maktan doğan bir günah varsa hepimizindir. Çünkü çocukça-ğz herkesten şefkat bekleyen suçsuz ve günahsız bir mah-lûktur.

Doktorun Öğütleri

Aşk ve sevdâ hastalık mıdır?

Aşk hastalığı mı? Diye soran okuyucuya derhal cevap ve-relim ki aşk ve sevdâ - hele bu devirde - hastalık değildir. Sadece ruhi bir kargaşalıktır. Bu sebeble aşkın tedavisi için çare ve tedbir aramak ve aşkdan kurtulmak için doktor reçetesine müracaat etmek tu-haf bir hareket olur. Aşkın ilacı da olmadığına göre ecza-hane raflarındaki şişelerde aşk tedavisi için deva aramak bey-hude bir iştir.

Sevmekle tıp fenni arasında en ufak bir münasebet yoktur. Çünkü psikolog ile doktor ara-sında da yakınlık aranılmaz.

Sevmek ruhun bir temayülü-dür. Bir insana sevdiğini sevmeye icbar etmek için boş kafalı olmalıdır.

Fakat.. işin içinde başka şeyler de vardır. Hayvanî sevgi-yi aşk ve sevdâ sahnesi içi-ne sokmak hiç doğru değildir. Bizim aşk ve sevdadan anla-

BEN KİMİN METRESİYİM

Yazan: İskender Fahreddin

Tefrika No. 13

Vamık Bey demir parmaklıklı bodruma girince o gün kendisi gibi buraya tıkılan kırk sekiz kişi ile karşılaşti

Zavallı Vamık bey.. Günün birinde Galata Balıkazarından geçerken rastladığı palamut balığından iki tane alıp par-mağının ucuna takmış, köprü-nün başından Kadıköy iskele-sine doğru gidiyordu.

Vamık elinde balık götüre-cek ve bunları etrafındakilere sürmek saygısızlığını göstere-cek kadar görgüsüz bir adam değildi.

— Şuradan bir gazete alıp da sarayım şu balıkları.

Derken, Karaköy tramvay duragının önünde umuzuna bir el uzandı :

— Dur bakalım !!

Vamık Bey başını arkaya çevirince iri boylu bir İngiliz polisi gürdü.. Şaşaladı. Polis Biraz Türkçe biliyordu.

— Hâydi, yürü karakola.. Diyerek kolundan yakalamıştı. Vamık Bey hayretle sordu :

— Sebebi ?..

— Bunu sorduğun için iki misli ceza vereceksin?

— Amma tuhaf şey bul İnsan tevkifinin sebebi sormaz mı hiç ?

— Şimdi dört misli ceza ver-miye mahkûmsun! Bir daha ağ-

yacağımız şey, gönümüzün her hangi bir tezahür veya müha-hede karşısındaki temayülü olmak gerektir.

Yalnız şehvete istinad eden hislere ihtiras diyoruz. Meşhur Filozof Fröd kadın ve erkek münasebetlerinin her safhasını şehvet nazariyesiyle halletmek istiyor. Bu düşünce çok yan-lıştır. Canda ihtiraslar tedavi edilebilir. Fakat aşkın tedavisi için reçete vermek cür'etinde bulunan doktorlar, her şeyden önce kendilerinin ruhi mür-a-kabeye muhtaç vaziyette ol-duklarını bilmelidirler.

zını açarsan, vereceğin cezanın miktarı sekiz misli olacak.

Vamık bey soğuk kanlı bir adamdı. Sustu.. Polisin yanında yürümeye başladılar. Böyle bir fe-lâketle ömründe ilk defa kar-şılaşıyordu. Palamut balıkları-nı açıkta götürdüğü için tevkif edildiğini anlamakta gecikme-miştir. Fakat, ağzını açtığı ce-zanın artmasına hiddetlenme-mek, böyle bir nizama isyan el-memek kabil miydi?

İngiliz polisi, Vamık beyi rıhtımdaki Arapyan hanına gö-türüp teslim etmişti.

□ □

Arapyan hanında bir gece..

Vamık beyi ölü demir par-maklıklı bir bodruma atmış-lardı.

Vakit geç olduğu için Va-mığı sorguya çekememişlerdi.

Vamık bodruma girince o gün kendisi gibi buraya tıkı-lan kırk sekiz kişi ile karşı-laştı. İlk önce yanından duran orta yaşlı, efendi kılıklı bir adama sordu :

— Sizin suçunuz nedir?

— Kadıköy vapurundan çı-karken, iskeleye atladık diye yakaladılar.

— Bunun cezası ?..

— On lira.. Eve haber gönderdim..Henüz tedarik ede-DEMEMİŞ OLACAKLAR KI KETİRME-DİLER.

— Parayı verinceye kadar yatacaksınız demek ?

— Evet.. İngiliz zagonu böy-le imiş.

Vamık bey sağında duran şişmanca bir adama döndü :

— Ya siz..?

— Ben mi? Benimki çok gü-lünç paşam.. Hava çok sıcaktı. Köprü'nün üstünden yürürken caketimi çıkarmış, koluma al-

mıştım. Bir İngiliz polisi ensem-den yakaladı.. Buraya attılar, üç gündür yatıyorum.

— Allah Allah.. Bunun da cezası var mı ?

— Önce beş lira ceza.. Son-ra ben itiraz ettikçe otuz be-şe kadar çıktı.

Yanı başında duran külhan beylerden biri atıldı :

— Müzayedeye çıkmışlar..vay ölüsü kandilli be..Hiç de böyle ceza işitmedim ben öm-rümde. Kurban olayım bizim kanunlarımız..

Vamık Bey saatler geçtikçe sinirleniyordu. bodruma düş-müştü artık. Burada dert din-leyecek kimse yoktu. Geceyi sırt sırta yaslanarak geçire-ceklerdi. Yere uzanıp yatmak bile imkânsızdı. Bodrumun içi o kadar kalabalık ve yer o kadar dardı ki.. nefes ve ayak kokusundan bunalmamak ka-bil değildi.

Vamıkın arkasında oturan bir genç adam vardı. Başını Vamık'a çevirdi :

— Sizi neden getirdiler bu-roya Beyefendi?

Vamık palamut hikâyesini anlattıktan sonra

— Bende itiraz etmişim. Bi-zim ceza da yüz elli lirayı buldu-Ben de bu parayı verecek mi-yim?

— Vallahi cayır cayır alırlar. Vermezseniz, günlerce burada yatarsınız! Hiç kimse hatıramızı bile sormaz.

— Senin de palamut hikâye-sine benzer bir suçun mu var?.. Delikanlı içini çekti :

— Ben Çanakkalede yara-lanmış malûl bir zabıttım. Niçin tevkif edildiğimi bilmiyorum Kartalda dolayırken yakalayıp getirdiler buraya.

[Bitmedi]

Roman: 13

Aşk Oyuncakları

YAZAN: Piyer Luis

Konçadaki vücut güzelliğini o gece ben daha iyi anlamış-tım.

Bir aralık kendisini göğsü-me doğru çekmek istedim, sıyrıldı.

— Yine ne oluyorsun de-dim.

— Rica ederim bırak, rica ederim bırak.

Hakikaten fena halde izdi-rap çekiyordum. Mukavemet eden elleriyle mücadele ede-rek yarı haşın, yarı mülâyim yalvarmağa başladım. Hem dögecek, hem okşayacak va-ziyetteydim. Bir senedenberi devam eden oyununu bu ge-ce de tekrar edecekmidi?

— Kızım, dedim, sen benim hayatımla oynuyorsun. Fakat dikkat et, en sonunda beni bıkıracaksın.

— Yaaa, öylemi olduk ? Ben de bu gece seni sevmiyeceğim işte Mateo. Yarın !.

— Ben yarın gelmem.

— Gelirsin, gelirsin.

Öyle kızdım ki, hemen yerim-den fırladım, şapkaımı aldım, bir daha geri dönmek az-mile evden çıktım.

Uyuyacağım saate kadar kararımı tutmuştum, fakat ne perişan bir halde uyandım bil-seniz.

Kutbunu şaşırışmışdım. Boca-layordum. Bakdım, olmayacak, tekrar Sevilin yolunu tuttum. Mukavemet edilmez bir kuv-ve de tekrar edecekmidi?

— İradem kalmamıştı. Ayakları-mın istikametini tayin edemi-yordum.

Üç saat kendi kendimle mü-cadele ettikten sonra, en ni-hayet ayaklarımı beni Konça'nın oturduğu evin arka soka-ğına doğru götürmüştü. Fakat halâ nefsimle mücadele edi-yordum. Ufacık bir zâfın beni tekrar Konça'nın yanına sü-rükleyeceğini, zâfın oraya ka-dar geldikden sonrada, arada kalan yirmi adımlık mesafeyi yürüyüvereceğimi hissediyor-dum.

Nihayet kendime galebe et-tim. Mukaddes pencereye uğ-ramadım, geri dönmeyeyim diye adeta koşar gibi kirlara açıldım. Fakat ne sefil bir galebeydi bu, değil mi?

Ertesi gün o bana geldi.

— Siz gelmezseniz, işte biz böyle geliriz, dedi, haydi baka-lım, şimdi de sizi sevmediği mi iddia ediniz.

Mösyö, eğer kendimi tut-masaydım, o saniye ayakları-na kapanakaktım.

— Haydi çabuk bana oda-nızı gösteriniz, dedi.

Uzatmıyalım, yukarıya çık-tık, fakat odaya girer girmez hemen kendisini topladı. İğ-renir gibi yatağa baktı, sonra başını çevirdi iki ellerini ya-takla kendisinin arasına siper gibi açarak :

— Amaa.. dedi, o yatakta şimdiye kadar kim bilir ne iğ-renci kadınlar yatıp kalk-mıştır. Burası Bir Muzitaya lâ-yık oda değil. Aman çıkahm buradan!

Çıktık. Dostum, siz bu ka-dını daha tanımadınız. Zalima-ne icatlarını hududu yok ki, size hangi birini anlatayım.

O gün de bana :

— Ben Allahın istediği yere kadar çılgınca giderim, fakat insanların asla dedi.

Artık beynim dönmeğe baş-lamıştı. Bir aralık bacaklarımı boynuma geçirerek, sıkmak, sıkmak, gebirtinceye kadar sıkmak hevesi içimde uyanı.

Fakat bu hevesim dağıldı, ken-di kendime o kadar acıdım ki, gözlerim doldu. Evet, hicapsız itiraf ederim ki ağhyordum.

gençliğimi nasıl bu merhamet-siz kızın ellerine böyle bira-kabilmiş olduğuma ağhyordum.

Fakat içimde de yavaş ya-vaş bir fevran belirliyordu. En nihayet kendimi tutamadım. Kızı koğdum :

— Kaltak, dedim, sen bana yakışmazsın. Haydi şimdi bu-radan defol ve bir daha gözü-me görünme!

Bu sefer o telâşa düştü. Boy-numa sarıldı. Bu kolları çözüp te kızı kapıya itemişiyordum.

— Şekerim, dedi, neye böy-le çabucak kızyıyorsun?

İşte oturuyoruz, konuşuyo-ruz, sevişiyoruz' kâfi değil mi? biraz sabırlı ol. Beni istediğim gibi sev. Biliyorsun ki ben art-ık senden başkasını olamam.

Daha ne istiyorsun?

Hülsâ ne yaptı, yaptı, beni ynmıştı. Kararlaştırdık. Ya ben onun evine gideceğim, ya o bana gelecek. Fakat her şey onun emir ve iradesine tabi olacak.

Şu bacak kadar kız, beni

esaretin ne süflî derekelerine düşürmüştü yarabbi! Sık sık para isteyişlerinden tabii hiç bahsetmiyorum.

On beş gün de böyle geç-ti. Son gün annesinin borçları-nı ödemek için benden bin duro almıştı. Ertesi sabah evi-ne gittiğim zaman, ne göre-yim? Kapı duvar!

Konça bu sefer de kaçıp gitmişti.

— 9 —

Artık bu kadarı fazlaydı. Konça'nın ilibisane emellerini daha iyi anlamıya başlamış-tım. Beni bir mektep çocuğu gibi avucunun içine almış, oynatıp duruyordu.

Vefasız unutmaya, şöyle çekikten bir azimle hemen o gün hayatımdan silip çıkar-maya karar verdim.

İlk rast geleceğim kadını metres lutmak niyetile Madri-te gittim. Belki bu suretle avunurum, diyordum. Bilirsi-niz bu da, bütün aşkların icat edip te muvaffak olamadıkları klâsik bir tabiyedir.

[Bitmedi]

Açık Söz'ün Edebiyat Anketi İstiklâl Harbi sıralarında Türk Edebiyatı

Server Rifat İskit söylüyor

Anketi yazan : Ertuğrul Şevket

1919 dan, yani, milli mücadeleden tamamı tamamına ilk günlerinden beri Anadolu'da bulunan Server Rifat, yani yeni soy adile Server İskit burada tanınımı yoktur. Çünkü o, Ankarasında en eski simalarındandır.

Server, milli mücadelenin ilk senelerinde Adana ve Dumlupınarda ihtiyat zabıtlığıyla çalıştı. "Alışmış kudurmıştan be- terdir", derler. 1921 de eski illeti debreşti, yine : Gazeteci-liğe başladı. İki sene evveline kadar da durmadan, dinlenmeden bu işle uğraştı. Konya ve Ankara gazetelerinde tah- rir müdürlüğü, muharrirlik, baş muharrirlik ve hemen hemen bütün İstanbul gazetelerinde Ankara muharrirliğini yaptı. Hatta 926 da Ankarada bir gündelik gazete çıkarmıştı. Şimdi bu çıkardığı gazetenin kefareti, her ay yatırdığı paracıklarla ödüyor.

Bir çok edebî mecmualarda, hikâyeleri, edebî yazıları çıkmıştır. Ufacık birde eserçisi vardır.

Millî mücadelenin ilk gününden beri yapılan bütün neşriyatı yakından takip ve takip imkânını bulmuş olan bu arkadaşımı, anketime cevap vereceklerin içinde birinci plâna alacak kadar mühim saymaktayım.

Onunla dairede konuşmak mümkün değildi, çok meşgul- dür. Sık sık hademeleri haş- lar, misafirleri koğar. Akşam üstü evine uğramayı daha muvafık gördüm. Vakıa, evin- de de bir "Matbuat kanunları tarihi", hazırlamakla meşgul olduğunu biliyordum ama, an- kete cevap vermesi de lâzımdı bence.

"Ya piri", dedim, yürüdüm, kapısını çaldım:

Kapıyı temiz önlüklü bir Anadolu hizmetçi kadını açtı. — Bayımı soruyorsunuz, bu- rada.

Koridordan Serverin başı göründü.

— Vay, dedi. Gel bakalım. Kâfir koku aldın galiba.

Tertemiz bir mutfak. Bir hekim künliği gibi bir sürü alâet, edevat, otuklav gibi ten- cereleler, bistiği gibi bıçaklar, Pens vesaire gibi bir sürü avadamlık, Server Rifat, önün- de bir brostla, kollarını dir- seklerine kadar sıvamış, bir taraftan şarkı söylüyor, bir taraftan patlıcan kızartıyor, gülerlek bana döndü.

— Görüyorsun ya, akşam vazifesi yapıyorum. Ve birden hatırlamış gibi — Herif, dedi. Sen geçen- lerde bir hikâye yazmışsın yarım kilo şekerle bir kilo vişneden reçel yapıp diye yurmuşsun. Behem cahil, evin- de bir yemek kitabı yoksa sen ehli kitabı sayılmazsın, se- ninle konuşmak için cevaz yoktur. Öğren, bir kilo vişne- ye, dünyanın en kuvvetli şeker- i olan yerli şekerimizden bile bir kilodan fazla koymak lâzımdır. Güldüm:

Sayende öğrendim, dedim.

Çektığım bir mutfak tabu- resini göstererek,

— Fakat hazret, dedim. Sen- den öğrenecek başka şeylerim de var. Meseld bir bekâr arka- daşım soruyor: Evine gelecek misafir bayanlara beyaz mı, kırmızı mı yoksa yeşil terlik mi vermek lâzım. Sen bekârlığın- da nasıl yapardın!

Server, yerinden fırladı.

— Sus, dedi. Bayan duyma- sını. Seni de ben de uğrattır- hal!

Elile kurduğu sofraya kar- şılıklı oturduk.

— Millî mücadelenin ilk gün- lerinde bir millî edebiyat var- mıydı, diye ilk suali sordum. O, hiç tumadı.

S. R. İskit

Bir kadeh şarap verdi. Bir tabağa tavadan çıkan pare pare kesik sünger gibi pişmiş patlıcanlardan iki tane, billûr gibi bir kavanozdan çı- kardığı hiyar turşusundan da bir parça koydu.

— İç ve ye, dedi. Aç kar- nına şarap iyi gitmez.

Kadehi yuvarladım, mezele- ri bir hamlede göçürdüm. Cidden nefis şeylerdi.

— Aman, dedim, ne nefis şeyler.

Ve konuşmağa başladık.

— Mademki yaptıklarımı metettin, şimdi konuşabiliriz.

Millî mücadelenin ilk günle- rinde bir millî edebiyat var- mıydı, diye sordun değilmi?

Bence millî edebiyat demek halkın kabine, benliğine ve- diline mal olmuş yüksek heyecan- lı millî eserler demektir.

Bu tarifti sonra, düşündük- lerimi doğru söylemekliğim için ediyorsa, bilâperva ve cefekalem söyleyeyimki bizde millî mücadelenin başlarında yazılmış böyle mühim eser ta- nımıyorum. Ben ki bu müca- delenin ilk günlerindenberi büt- tün yazılarla yakından temas etmiş ve çalıştığım gazetelere her millî çeşnili yazıyı behe- mehal iktibas etmiş ve iktibas için de aramışım.

Esasen; var mı, yok mu? su- alı bir tereddüdün ifadesidir "var", in zaten kendi bağıdır.

Bizde adet olduğu gibi sahi- binin bağırmasına, eşin ve dos- tun gayretine ihtiyacı yoktur.

Ama, büsbütünde yok mu idi? diyeceksin. O kadarda değil. Vâr, ama; birinci sınıf muharrirlerin yazdıkları bu kâbil eserler ikinci neviden ve ikinci sınıf muharrirlerin yaz- dıklarında birinci neve çıkama- mışlardır.

Doğrusu ben, birinci sınıf muharrirlerin bu ikinci nevi yazılarını onların hesabına bir eser addetmekte mazurum. Be- nim anladığım şekilde bizi coş- turup şuur üstüne çıkartıcı; zal- bimize, hafızımıza ve dilimize yerleşici kısımdan bir eser ta- nımıyorum böyle bir eser sen biliyorsan durmadan hemen ez- berden okuyuver. Okuyamaz- sını, çünkü yok. Bunlar hafıza zorlanmadan söylenir, çünkü daima dilin uçundadırlar.

Mücadelenin ilk günlerinde gerek millî müfrezeler de, ge- rekse muntazam kitalarda bes- telenip söylenecek şeyler ara- nıyordu.

Harbi umumî senelerinden kalma, besteleri yabancı beste- lerden adapte değil de aynen kopye ve güfteleri Os- manlılık siyasetini terennüm eden neşideler tabii işe yara- mıyordu.

O zamanlar "Ankaranın ta- sına bak, gözlerimin yaşına bak, şarkısından başka ne vardı?"

Ben yine o zamanki askerî kitalarda millî birşey bulun- madığından dolayı, temposu güzel olduğundan yürüyüşler- de "Gül kuruttup, gül kurut- tum, yarı koynumda uyuttum. O söyledi ben unuttum. Ah, akabinde düştü gönül, yarden

ayrılması ne müşkül" diye baş- layan ve pek uzun olan bir aşk şarkısının söylendiğini yüzlerce defa işittim.

Kuvvetli millî bir eser var- dı, diyebilmek için mevcut ol- duğu iddia edilecek o eser üzerinde bir tek muhalif, hattâ müstenkif reyî bile kabul ede- mem. Böyle bir eser, kendine ârâ ittifakını çeken bir eser demektir. Yoksa, hafızayı bir hayli durlayıp, neden sonra "Evrekâ", diye bağrılan eser değildir.

Bu gün "var", deneler üze- rinde bin türlü münakaşa ya- pılan, bir kişi tarafından "var", deniyorsa, on kişi tarafından "yok", diye iddia edilenler ve ayarı üzerinde bin türlü tahminler yapılabılır. O hal- de, bence katiyetle yokdurlar ve halk için hepten yokdurlar ve bunlar nihayet adet yerini bulsun diye duyulmadan, uğra- şılmadan çırpıştırılmış birer özentiden ibaretdirler.

Hazret, şimdi akşamları yal- nız yarım kadehcik şarap par- latıyor. Evlendi evleneli bunun bir bardak olduğu yok, ma- haza sofradan indirmez. Kade- hinden bir tek yudum daha içti.

— Şimdi her damlayı bir düble addediyorum.

Dedi ve bana bir kadeh da- ha ikram etti. Sözlerine devam ediyordu.

— Herif, dedi. — Bu söz onun samimi arkadaşlarına söyledi- ği şeydir - eğer, millî müca- dele başlangıcından evvel ve yahut sonrası için bu suali sorsaydın sana daha müspet ve yazıcılar için daha mü- sait cevap verirdim. Mücade- leden evvel yazılanlar içinde Aka Gündüzün büyük harpten evvel "Türkün kitabı", ve "Türk kalbi", kitaplarında topladığı hi- kayeleri tavsiye ederim, tekrar oku. Bunlar beni bugün bile hoplatan, coşturan yazılardır.

Şimdi ise, çok begendığım ve şuurlerini bir kaç sene "Hâ- kimiyeti Milliye", de sütunlar dolusu yazılarla övdüğüm Beh- çet Kemal Çağlar başta gel- mek üzere yetişmiş ve yetişen bir çokları Sadri Erte- min Anadolu'ya ait bir çok yazıları da son senelerdeki gü- zel eserlerin en iyilerindendir.

Bana öyle geliyorki, Millî mücadele başında eli kalem tutanlarımız, büyük heyecanı tesirle Hapt olmuşlardı. Böy- le hadiseler her vakit olur ve her vakit görülmüştür.

— Antolojiden çıkan son dedikodulara ne dersin?

Diyecek oldum, onun için de şunları söyledim:

— En yükseğinden en ba- yağına kadar bilâ tekrif ve bir tane eksik olmamak üze- re hepsini okudum. Bir nevi menfaat mevzu bahis olunca in- san ihtirasının ne kadar şah- lanabileceğine güzel birer mis- al olan bunların bazıları hep "menem diğer nist", diye ba- gırdılar.

İhtiras herkes için tabiidir ve her kese lâzımdır. Ancak bunun muvazeneli ve hudutlu olması da lâzımdır.

Bütün yazılar böylece, ben varım, sen yoksun vadisinde yazıldı, başkası tarafından söy- lenmelidir.

Herkes kendini methetmek- ten pek çok kıymetleri unuttu, onlardan bahis bile etmedi. Meselâ bazı eskiler, antolojiye giren genç yazarlarımızı el değdiği merbeste karaladılar, amma, girmeyenlerden kıymet- lileri de - tabii kasden - unut- maş göründüler ve bu hiddet- le toptan yekûn gençlik bir sıfır- dır dediler, oturdular. Neteğim bizim Münir Müeyyet Bekman ile sen de bu kasdin kur- banlarıdınız. Yani antoloji fursatı ile eskilerden birçok-

HER GÜN Kadın

Yemek

1 Ağustos Cumartesi

Kuzu pırzola - Patlıcan kızart- ması - Bulgar pilâvi - agram

Kuzunun sağ tarafından lü- zumu kadar pırzolalık alırsı- nı-, ister ateşte, ister tavada kızartırsınız.

* İstenildiği kadar patlı- canları ince ince diliniz, zey- tinyağında kızartınız.

* Pırzola için aldığınız etin dış tarafındaki kemikleri ten- cerede su ile kaynatınız. İki ölçü et suyuna bir ölçü bulguru ytkadıktan son- ra kaynamakta olan et suyuna koyunuz. Tuzu- nu da ilâve edi- niz. Hiç kaşık sokmayınız. Bul- gur suyunu çe- kince, üzerine yağ haşlayınız ve kapasını açık bırakınız.

Ayrıla birlikte güzelce yenir.

Vişne reçeli

Bir kilo şekerle yarım kilo vişne hesap ediniz. Aşamdan vişnelerin saplarını ve çekir- deklerini ayıklayınız. Kalaylı bir tencere içine bir kat çilek, bir kat şeker koyunuz, üstüne bir limon sıkıp bırakınız.

Sabahleyin harlı ateşte kay- natıp bir kilo şekerle bir dir- hem limon tozuunu tam indire- ceğiniz sırada tencereye ilâve ediniz. Bir kerre daha kayna- tıp ateşten çekiniz. Fazla ka- lırsa ağda kokar.

Reçel iyice soğuduktan son- ra güzelce temizlenmiş ve ku- rulmuş kavunozun içine ko- şaltınız. Akşama kadar kapa- ğını açık bırakınız. Reçel büt- tün sene dayanır, şekerlenmez.

Bilmek lâzım

Çok kirli camları temizle- mek için, evvelâ camları içine karbonat ilâve edilmiş sabunlu ılık su ile yıkayınız. Ondandır sonra gazeteleri alarak buruş- durunuz ve suya balıracak camları bununla siliniz. Gazeteler kirlendikçe atıp temizini kullanınız. Parmaklarda siga- ranın bıraktığı sarı iktin le- kesini çıkarmak için, evvelâ sigara içmemek daha iyidir. Sıhhatinizi düzeltmiş olursunuz. Bu olmadı takdirde halis ca- v 11 suyunu ılıklaştırınız.

Parmagınızı batırınız, sonra soğuk suda uğuşturarak yıka- yınız. Cavala suyunun kokusu sü'atle zail olur.

* Saçlarınızı parlatmak için yarım litre suda on on iki ka- dar ayva çekirdeğini kaynatı- nız, sonra süzünüz ve sıcak suya iyi cinsten beyaz sabunu rendeleyniz. Hoşunuza giden kokudan ilâve ederek güzelce karıştırınız.

Saçlarınız için güzel bir bi- riyantın elde etmiş olursunuz.

ları yenilere yok dediler, ye- niler de mukabele etmekte gecikmediler. Eğer bu çığır; varsınız", diye başlasaydı, "varsınız, diye mukabele ile bitecekti. Bu bir tükrük yarış- ı idi. Geçti. Şimdi bu zevate tekrar sorsanız- başka cevap- lar almak ihtimali çok kuv- vetlidir.

Sururun ikram ettiği üçüncü kadehide yuvarladım. Ve bir kilo iki yüz elli gram şekerle kaynatarak yaptığı vişne reçelinden de yakama sarılarak ettiği ısrara dayanamıyarak şarap üstüne, tekat yer gibi bir miktar atıştırdım.

Ben evin köşesini dolayırken o arkamdan gülerlek bağıriyor- du:

— Senin yazdığın hikâyede- ki vişne reçeli değil, o acııp bir şey olmuş, sırf vişne reçeli işte buna derler...

Ertuğrul Şevket

BİR CİNAYET

No : 103

YAZAN: Etem İzzet BENİCE

— Anneniz bu mücevherle- rin alınmasından hiç endişe etmezmi idi?

— Hayır.

— Bu endişesizlik nereden geliyordu?

— Oda hizmetçisine çok gö- venirdi. O, kendisinin mute- medi idi. Annem odasında bu- lunduğu zamanlar kapıyı da- ima kilitli tutardı.

— Annenizin ölümünde son- ra onun tabii vârisi sıfatile bu mücevherle hiç meşgul oldu- nuz mu?

— Aklama bile getirmedim. Güzin bunu söyledikten son- ra gözleri yaşara yaşara ilâve etti:

Annemin ölümü karşısında onun matemini ciğerlerimi par- çalaya parçalaya sezerken na- sıl bu mücevherleri düşünabili- rdim. Hâlâ da düşünmüş de ği- lim. Beni bu davada yoran, üzen, deliye çeviren şey anne- min öldürülmesi, babamın da katil. diye yakalanmasıdır. Biri birden feci bu iki hâdise karşısında aklımı aç çok sağ- lam olarak nasıl muhafaza ettiğime bile şaşıyorum.

Avukat Muzaffer bu cevabı aldıktan sonra hâkimlere bitap ederek titrek ve müessir bir sesle:

— Bu nokta üzerine yüksek heyeti hâkimenin nazarı dik- katini bilhassa celp etmek is- terim. Çok Mühim bir servet ifade eden Şükrüyenin mücev- herleri de meydana yoktur. Parası olmadığı gibi. Bu mü- cevherlerin katilden başka biri tarafından ortadan asırılmış olduğu zannedilemez. Çünkü, cinayete zabta ve adliye el koyduktan sonra yapılan mü- cevherlere ait hiç bir şey yoktur. Eğer, oda da böyle bahsedildiği gibi bir mücevher bulunsaydı ve onun da değeri meydana olduğuna göre be- hemhal tespit edilirdi. Bu ku- tu gün ortada olmadığı gibi bugün de yoktur. Binaenaleyh

— Bu nokta üzerine yüksek heyeti hâkimenin nazarı dik- katini bilhassa celp etmek is- terim. Çok Mühim bir servet ifade eden Şükrüyenin mücev- herleri de meydana yoktur. Parası olmadığı gibi. Bu mü- cevherlerin katilden başka biri tarafından ortadan asırılmış olduğu zannedilemez. Çünkü, cinayete zabta ve adliye el koyduktan sonra yapılan mü- cevherlere ait hiç bir şey yoktur. Eğer, oda da böyle bahsedildiği gibi bir mücevher bulunsaydı ve onun da değeri meydana olduğuna göre be- hemhal tespit edilirdi. Bu ku- tu gün ortada olmadığı gibi bugün de yoktur. Binaenaleyh

— Bu nokta üzerine yüksek heyeti hâkimenin nazarı dik- katini bilhassa celp etmek is- terim. Çok Mühim bir servet ifade eden Şükrüyenin mücev- herleri de meydana yoktur. Parası olmadığı gibi. Bu mü- cevherlerin katilden başka biri tarafından ortadan asırılmış olduğu zannedilemez. Çünkü, cinayete zabta ve adliye el koyduktan sonra yapılan mü- cevherlere ait hiç bir şey yoktur. Eğer, oda da böyle bahsedildiği gibi bir mücevher bulunsaydı ve onun da değeri meydana olduğuna göre be- hemhal tespit edilirdi. Bu ku- tu gün ortada olmadığı gibi bugün de yoktur. Binaenaleyh

— Bu nokta üzerine yüksek heyeti hâkimenin nazarı dik- katini bilhassa celp etmek is- terim. Çok Mühim bir servet ifade eden Şükrüyenin mücev- herleri de meydana yoktur. Parası olmadığı gibi. Bu mü- cevherlerin katilden başka biri tarafından ortadan asırılmış olduğu zannedilemez. Çünkü, cinayete zabta ve adliye el koyduktan sonra yapılan mü- cevherlere ait hiç bir şey yoktur. Eğer, oda da böyle bahsedildiği gibi bir mücevher bulunsaydı ve onun da değeri meydana olduğuna göre be- hemhal tespit edilirdi. Bu ku- tu gün ortada olmadığı gibi bugün de yoktur. Binaenaleyh

— Bu nokta üzerine yüksek heyeti hâkimenin nazarı dik- katini bilhassa celp etmek is- terim. Çok Mühim bir servet ifade eden Şükrüyenin mücev- herleri de meydana yoktur. Parası olmadığı gibi. Bu mü- cevherlerin katilden başka biri tarafından ortadan asırılmış olduğu zannedilemez. Çünkü, cinayete zabta ve adliye el koyduktan sonra yapılan mü- cevherlere ait hiç bir şey yoktur. Eğer, oda da böyle bahsedildiği gibi bir mücevher bulunsaydı ve onun da değeri meydana olduğuna göre be- hemhal tespit edilirdi. Bu ku- tu gün ortada olmadığı gibi bugün de yoktur. Binaenaleyh

— Bu nokta üzerine yüksek heyeti hâkimenin nazarı dik- katini bilhassa celp etmek is- terim. Çok Mühim bir servet ifade eden Şükrüyenin mücev- herleri de meydana yoktur. Parası olmadığı gibi. Bu mü- cevherlerin katilden başka biri tarafından ortadan asırılmış olduğu zannedilemez. Çünkü, cinayete zabta ve adliye el koyduktan sonra yapılan mü- cevherlere ait hiç bir şey yoktur. Eğer, oda da böyle bahsedildiği gibi bir mücevher bulunsaydı ve onun da değeri meydana olduğuna göre be- hemhal tespit edilirdi. Bu ku- tu gün ortada olmadığı gibi bugün de yoktur. Binaenaleyh

— Bu nokta üzerine yüksek heyeti hâkimenin nazarı dik- katini bilhassa celp etmek is- terim. Çok Mühim bir servet ifade eden Şükrüyenin mücev- herleri de meydana yoktur. Parası olmadığı gibi. Bu mü- cevherlerin katilden başka biri tarafından ortadan asırılmış olduğu zannedilemez. Çünkü, cinayete zabta ve adliye el koyduktan sonra yapılan mü- cevherlere ait hiç bir şey yoktur. Eğer, oda da böyle bahsedildiği gibi bir mücevher bulunsaydı ve onun da değeri meydana olduğuna göre be- hemhal tespit edilirdi. Bu ku- tu gün ortada olmadığı gibi bugün de yoktur. Binaenaleyh

— Bu nokta üzerine yüksek heyeti hâkimenin nazarı dik- katini bilhassa celp etmek is- terim. Çok Mühim bir servet ifade eden Şükrüyenin mücev- herleri de meydana yoktur. Parası olmadığı gibi. Bu mü- cevherlerin katilden başka biri tarafından ortadan asırılmış olduğu zannedilemez. Çünkü, cinayete zabta ve adliye el koyduktan sonra yapılan mü- cevherlere ait hiç bir şey yoktur. Eğer, oda da böyle bahsedildiği gibi bir mücevher bulunsaydı ve onun da değeri meydana olduğuna göre be- hemhal tespit edilirdi. Bu ku- tu gün ortada olmadığı gibi bugün de yoktur. Binaenaleyh

— Bu nokta üzerine yüksek heyeti hâkimenin nazarı dik- katini bilhassa celp etmek is- terim. Çok Mühim bir servet ifade eden Şükrüyenin mücev- herleri de meydana yoktur. Parası olmadığı gibi. Bu mü- cevherlerin katilden başka biri tarafından ortadan asırılmış olduğu zannedilemez. Çünkü, cinayete zabta ve adliye el koyduktan sonra yapılan mü- cevherlere ait hiç bir şey yoktur. Eğer, oda da böyle bahsedildiği gibi bir mücevher bulunsaydı ve onun da değeri meydana olduğuna göre be- hemhal tespit edilirdi. Bu ku- tu gün ortada olmadığı gibi bugün de yoktur. Binaenaleyh

— Bu nokta üzerine yüksek heyeti hâkimenin nazarı dik- katini bilhassa celp etmek is- terim. Çok Mühim bir servet ifade eden Şükrüyenin mücev- herleri de meydana yoktur. Parası olmadığı gibi. Bu mü- cevherlerin katilden başka biri tarafından ortadan asırılmış olduğu zannedilemez. Çünkü, cinayete zabta ve adliye el koyduktan sonra yapılan mü- cevherlere ait hiç bir şey yoktur. Eğer, oda da böyle bahsedildiği gibi bir mücevher bulunsaydı ve onun da değeri meydana olduğuna göre be- hemhal tespit edilirdi. Bu ku- tu gün ortada olmadığı gibi bugün de yoktur. Binaenaleyh

— Bu nokta üzerine yüksek heyeti hâkimenin nazarı dik- katini bilhassa celp etmek is- terim. Çok Mühim bir servet ifade eden Şükrüyenin mücev- herleri de meydana yoktur. Parası olmadığı gibi. Bu mü- cevherlerin katilden başka biri tarafından ortadan asırılmış olduğu zannedilemez. Çünkü, cinayete zabta ve adliye el koyduktan sonra yapılan mü- cevherlere ait hiç bir şey yoktur. Eğer, oda da böyle bahsedildiği gibi bir mücevher bulunsaydı ve onun da değeri meydana olduğuna göre be- hemhal tespit edilirdi. Bu ku- tu gün ortada olmadığı gibi bugün de yoktur. Binaenaleyh

— Bu nokta üzerine yüksek heyeti hâkimenin nazarı dik- katini bilhassa celp etmek is- terim. Çok Mühim bir servet ifade eden Şükrüyenin mücev- herleri de meydana yoktur. Parası olmadığı gibi. Bu mü- cevherlerin katilden başka biri tarafından ortadan asırılmış olduğu zannedilemez. Çünkü, cinayete zabta ve adliye el koyduktan sonra yapılan mü- cevherlere ait hiç bir şey yoktur. Eğer, oda da böyle bahsedildiği gibi bir mücevher bulunsaydı ve onun da değeri meydana olduğuna göre be- hemhal tespit edilirdi. Bu ku- tu gün ortada olmadığı gibi bugün de yoktur. Binaenaleyh

— Bu nokta üzerine yüksek heyeti hâkimenin nazarı dik- katini bilhassa celp etmek is- terim. Çok Mühim bir servet ifade eden Şükrüyenin mücev- herleri de meydana yoktur. Parası olmadığı gibi. Bu mü- cevherlerin katilden başka biri tarafından ortadan asırılmış olduğu zannedilemez. Çünkü, cinayete zabta ve adliye el koyduktan sonra yapılan mü- cevherlere ait hiç bir şey yoktur. Eğer, oda da böyle bahsedildiği gibi bir mücevher bulunsaydı ve onun da değeri meydana olduğuna göre be- hemhal tespit edilirdi. Bu ku- tu gün ortada olmadığı gibi bugün de yoktur. Binaenaleyh

— Bu nokta üzerine yüksek heyeti hâkimenin nazarı dik- katini bilhassa celp etmek is- terim. Çok Mühim bir servet ifade eden Şükrüyenin mücev- herleri de meydana yoktur. Parası olmadığı gibi. Bu mü- cevherlerin katilden başka biri tarafından ortadan asırılmış olduğu zannedilemez. Çünkü, cinayete zabta ve adliye el koyduktan sonra yapılan mü- cevherlere ait hiç bir şey yoktur. Eğer, oda da böyle bahsedildiği gibi bir mücevher bulunsaydı ve onun da değeri meydana olduğuna göre be- hemhal tespit edilirdi. Bu ku- tu gün ortada olmadığı gibi bugün de yoktur. Binaenaleyh

— Bu nokta üzerine yüksek heyeti hâkimenin nazarı dik- katini bilhassa celp etmek is- terim. Çok Mühim bir servet ifade eden Şükrüyenin mücev- herleri de meydana yoktur. Parası olmadığı gibi. Bu mü- cevherlerin katilden başka biri tarafından ortadan asırılmış olduğu zannedilemez. Çünkü, cinayete zabta ve adliye el koyduktan sonra yapılan mü- cevherlere ait hiç bir şey yoktur. Eğer, oda da böyle bahsedildiği gibi bir mücevher bulunsaydı ve onun da değeri meydana olduğuna göre be- hemhal tespit edilirdi. Bu ku- tu gün ortada olmadığı gibi bugün de yoktur. Binaenaleyh

— Bu nokta üzerine yüksek heyeti hâkimenin nazarı dik- katini bilhassa celp etmek is- terim. Çok Mühim bir servet ifade eden Şükrüyenin mücev- herleri de meydana yoktur. Parası olmadığı gibi. Bu mü- cevherlerin katilden başka biri tarafından ortadan asırılmış olduğu zannedilemez. Çünkü, cinayete zabta ve adliye el koyduktan sonra yapılan mü- cevherlere ait hiç bir şey yoktur. Eğer, oda da böyle bahsedildiği gibi bir mücevher bulunsaydı ve onun da değeri meydana olduğuna göre be- hemhal tespit edilirdi. Bu ku- tu gün ortada olmadığı gibi bugün de yoktur. Binaenaleyh

— Bu nokta üzerine yüksek heyeti hâkimenin nazarı dik- katini bilhassa celp etmek is- terim. Çok Mühim bir servet ifade eden Şükrüyenin mücev- herleri de meydana yoktur. Parası olmadığı gibi. Bu mü- cevherlerin katilden başka biri tarafından ortadan asırılmış olduğu zannedilemez. Çünkü, cinayete zabta ve adliye el koyduktan sonra yapılan mü- cevherlere ait hiç bir şey yoktur. Eğer, oda da böyle bahsedildiği gibi bir mücevher bulunsaydı ve onun da değeri meydana olduğuna göre be- hemhal tespit edilirdi. Bu ku- tu gün ortada olmadığı gibi bugün de yoktur. Binaenaleyh

— Bu nokta üzerine yüksek heyeti hâkimenin nazarı dik- katini bilhassa celp etmek is- terim. Çok Mühim bir servet ifade eden Şükrüyenin mücev- herleri de meydana yoktur. Parası olmadığı gibi. Bu mü- cevherlerin katilden başka biri tarafından ortadan asırılmış olduğu zannedilemez. Çünkü, cinayete zabta ve adliye el koyduktan sonra yapılan mü- cevherlere ait hiç bir şey yoktur. Eğer, oda da böyle bahsedildiği gibi bir mücevher bulunsaydı ve onun da değeri meydana olduğuna göre be- hemhal tespit edilirdi. Bu ku- tu gün ortada olmadığı gibi bugün de yoktur. Binaenaleyh

— Bu nokta üzerine yüksek heyeti hâkimenin nazarı dik- katini bilhassa celp etmek is- terim. Çok Mühim bir servet ifade eden Şükrüyenin mücev- herleri de meydana yoktur. Parası olmadığı gibi. Bu mü- cevherlerin katilden başka biri tarafından ortadan asırılmış olduğu zannedilemez. Çünkü, cinayete zabta ve adliye el koyduktan sonra yapılan mü- cevherlere ait hiç bir şey yoktur. Eğer, oda da böyle bahsedildiği gibi bir mücevher bulunsaydı ve onun da değeri meydana olduğuna göre be- hemhal tespit edilirdi. Bu ku- tu gün ortada olmadığı gibi bugün de yoktur. Binaenaleyh

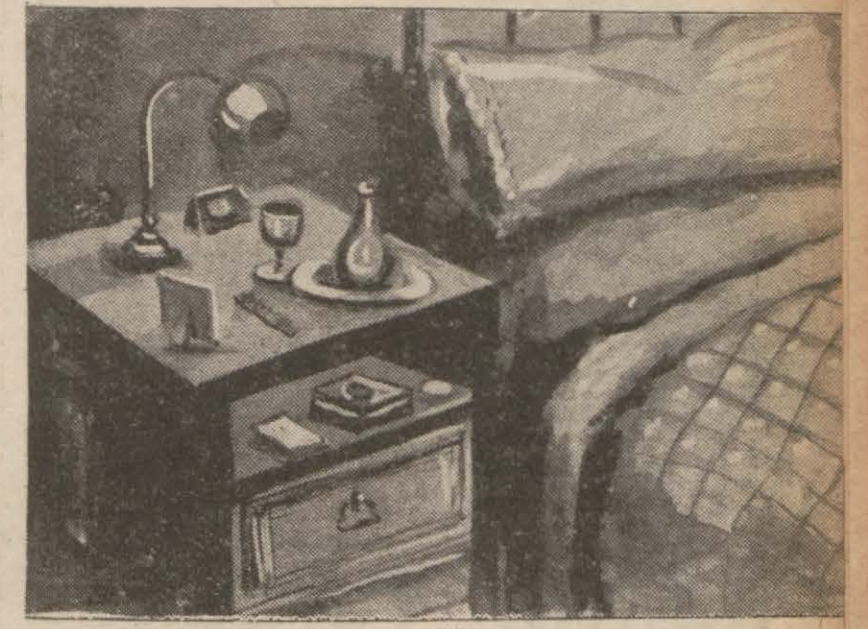
— Bu nokta üzerine yüksek heyeti hâkimenin nazarı dik- katini bilhassa celp etmek is- terim. Çok Mühim bir servet ifade eden Şükrüyenin mücev- herleri de meydana yoktur. Parası olmadığı gibi. Bu mü- cevherlerin katilden başka biri tarafından ortadan asırılmış olduğu zannedilemez. Çünkü, cinayete zabta ve adliye el koyduktan sonra yapılan mü- cevherlere ait hiç bir şey yoktur. Eğer, oda da böyle bahsedildiği gibi bir mücevher bulunsaydı ve onun da değeri meydana olduğuna göre be- hemhal tespit edilirdi. Bu ku- tu gün ortada olmadığı gibi bugün de yoktur. Binaenaleyh

— Bu nokta üzerine yüksek heyeti hâkimenin nazarı dik- katini bilhassa celp etmek is- terim. Çok Mühim bir servet ifade eden Şükrüyenin mücev- herleri de meydana yoktur. Parası olmadığı gibi. Bu mü- cevherlerin katilden başka biri tarafından ortadan asırılmış olduğu zannedilemez. Çünkü, cinayete zabta ve adliye el koyduktan sonra yapılan mü- cevherlere ait hiç bir şey yoktur. Eğer, oda da böyle bahsedildiği gibi bir mücevher bulunsaydı ve onun da değeri meydana olduğuna göre be- hemhal tespit edilirdi. Bu ku- tu gün ortada olmadığı gibi bugün de yoktur. Binaenaleyh

— Bu nokta üzerine yüksek heyeti hâkimenin nazarı dik- katini bilhassa celp etmek is- terim. Çok Mühim bir servet ifade eden Şükrüyenin mücev- herleri de meydana yoktur. Parası olmadığı gibi. Bu mü- cevherlerin katilden başka biri tarafından ortadan asırılmış olduğu zannedilemez. Çünkü, cinayete zabta ve adliye el koyduktan sonra yapılan mü- cevherlere ait hiç bir şey yoktur. Eğer, oda da böyle bahsedildiği gibi bir mücevher bulunsaydı ve onun da değeri meydana olduğuna göre be- hemhal tespit edilirdi. Bu ku- tu gün ortada olmadığı gibi bugün de yoktur. Binaenaleyh

— Bu nokta üzerine yüksek heyeti hâkimenin nazarı dik- katini bilhassa celp etmek is- terim. Çok Mühim bir servet ifade eden Şükrüyenin mücev- herleri de meydana yoktur. Parası olmadığı gibi. Bu mü- cevherlerin katilden başka biri tarafından ortadan asırılmış olduğu zannedilemez. Çünkü, cinayete zabta ve adliye el koyduktan sonra yapılan mü- cevherlere ait hiç bir şey yoktur. Eğer, oda da böyle bahsedildiği gibi bir mücevher bulunsaydı ve onun da değeri meydana olduğuna göre be- hemhal tespit edilirdi. Bu ku- tu gün ortada olmadığı gibi bugün de yoktur. Binaenaleyh

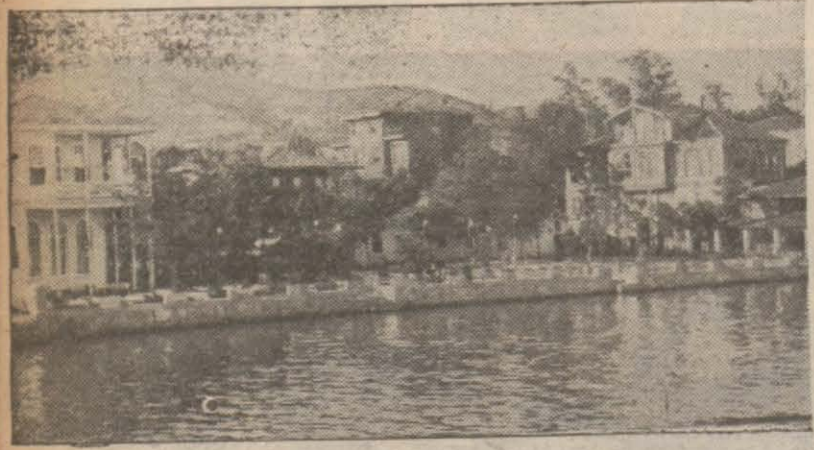
— Bu nokta üzerine yüksek heyeti hâkimenin nazarı dik- katini bilhassa celp etmek is- terim. Çok Mühim bir servet ifade eden Şükrüyenin mücev- herleri de meydana yoktur. Parası olmadığı gibi. Bu mü- cevherlerin katilden başka biri tarafından ortadan asırılmış olduğu zannedilemez. Çünkü, cinayete zabta ve adliye el koyduktan sonra yapılan mü- cevherlere ait hiç bir şey yoktur. Eğer, oda da böyle bahsedildiği gibi bir mücevher bulunsaydı ve onun da değeri meydana olduğuna göre be- hemhal tespit edilirdi. Bu ku- tu gün ortada olmadığı gibi bugün de yoktur. Binaenaleyh

Mücevher kutusu karyolanın yanındaki komo- dinin gözünde dururdu

bu kayıpta cinayetin her şey- den önce paraya tamaan ya- pıldığını gösteriyor. Güzin ka- dar bu mücevherlerin nevin, şekillerini, kıymetlerini Ferdi ve oda hizmetçisi de bilir. Va- ziyet bu olduğuna göre her üçünden de izahat alınarak zabta vasıtasile kuyumcu dükkânlarında incelemeler yapı- rılmasını talep ediyorum. Eğer, bu mücevherler münferit ve ya toplu bir surette satılma çıkartılmış

BÜTÜN MEMLEKET...

Güzel İzmirde Belediye yeni bir bahçe yapılarak halkı açık ve temiz havaya, çiçeğe kavuşturmuştur. Resmimiz Gümüş parıltılı İzmir körfezine bakan bu yeni parkı gösteriyor.

Yıldırım Torbalıda bir faciaya daha sebep oldu!

İzmir, (Açık Söz) — Torbalı kazası civarına şiddetli yağmur düşmüştür. O sırada harmanda çalışan ve yağmurdan sakınmak için bir ağaç altına gizlenen Eğirdirli Kara Halil oğullarından Mehmet oğlu Mustafa düşen yıldırımdan ölmüştür. Mustafa, Torbalıda bakkal Muzafferin yanında bedel olarak çalışmaktaydı. Adliyece yapılan tahkikat neticesinde defnane ruhsat verilmiştir.

İzmirin üzüm mahsulü bu sene çok nefistir

İzmir, (Açık Söz) — Üzüm piyasasının açılması gün geçtikçe yaklaşıyor. İhracatçılar, bu sene yapacakları üzüm ve incir ihracatı için imalatçıları tanzim ile meşguldürler. İmalatçıların sıhhi işlerle meşgul olacak doktorlar da bugünün de tayin edileceklerdir. Üzüm piyasasının geçen senelere nazaran busene daha erken açılacağı tahmin edilmektedir. Ağustos haftası içinde borsaya mühim miktarda üzüm geleceği anlaşılmaktadır. Buseneki üzüm mahsulü çok nefis olacaktır. Taneler iridir.

İzmitte "Açık Söz," Yeni Park büyük bir ihtiyacı karşıladı

İzmit, (Açık Söz) — Bir kaç hafta önce, İzmit'in ortasında yeşil bir renk ve güzel bir koku halinde (Gençlik parkı), (İzmit'te) gezecek bir bahçe yok diye, vakit vakit, zıllanların arzularını yerine getirmiş oldu. Evvelki akşam gördüm; dün içinde ölümler yatan taşlar mezarlığında, bugün diriler geziyordu.

Şairlere ilham veren ilâhi adalar gibi, İzmit'in de ilâhi körfezi vardır. Temmuz güneşinin olanca hızı ile ateş yağdırdığı bu sıcak günlerde, vucutlarını ılık sulara gömerek bahtırlanmak isteyen ne kadar sayısız İzmitli var.. Yazık ki — Bir plaj, bir plaj, diye sızlananlar, denizi olan bu memleket de, bundan mahrum bulunuyorlar..

Deniz varken, müsait yer varken ve gönüllü istekli varken, plaj olmayınca, acılar olmayınca, acılar katmerleşiyor..

Bol ağaç ve yeşillik, bu arada her evin zarif bir süsü

Ev Kiraları

Ev sahipleri ücretleri iki misline çıkarmışlar

Ceyhan (Açık Söz) — Ceyhan kasabasının kurulduğu ilk günden itibaren bundan iki sene evvelisine gelinceye kadar kasabada evlerin yüzde doksantı ot ve çöpten yapıldı.

Ot ve çöpten yapılan evler kasabanın kılığını bozduğunu, daha doğrusu bir yangın neticesi kasabanın mahvolacağını ve hele bir düşman tayyaresi tarafından atılacak olan bir iki bombanın çıkaracağı ateşten kasaba evlerinin kâmilan yanıp kül olacağını düşünen belediyemiz artık bundan sonra ottan, çöpten ev yaptırılmasını men ve ancak, taş ve tuğla ve betonun yapılmamasına izin vermiştir.

Bu sebeple evvelce ot ve çöpten senede yüz ev yaptırılırken şimdi 50-60 ev yaptırılmaktadır. Bunu fırsat bilen ev sahipleri gerek eski evlerin ve gerekse yeni yapılan evlerin kirasını iki misline çıkarmışlardır.

Bundan bir iki yıl önce iki

olan çiçekler, İzmitin güzel bir hususiyetidir. Ve (ağaç)ın kıymet ve kadrini bilen bir şehir varsa, o da muhakkak, İzmit, olmalıdır.

Bol ve koyu gölgelikli İzmitte (yeşil) de ilâve edilmiştir. Yeşil İzmit..

Yazma nihayet vermezden evvel, genç kızlara serenatlar çizmek istiyeyim. Bu satırları yazarken, içlerinden birisi yeşil denizlerini dalgalandırarak sihirlendi:

— Ne istiyorsunuz bizden kuzum..

Hulyâ iken, hayâl olub, diyar diyar, uzaklaşan bir vefasız sızıyı bir an duyur gibirdim:

— Nemi istiyoruz..

Diye başlıyaktım. Ve fakat dilimin ucunda sıralanan cümleler, mağlûp bir kumandan gibi geri, döndüler. Lahzede bu mağlûbiyete katlananların acı ile gönlümün değil, dilimin pelteklediği görüldü.

— Sağlığını..

Cevdet Baykal

İzmirde

Bir şoför yanmak neticesi öldü

İzmir, (Açık Söz) — İkinci Azizye mahallesinde Selim ağa sokagında oturan şoför Aziz oğlu İlyas, evdeki gün Eşrefpaşa otomobilini tamire çalışırken bir kaza geçirmiş ve anksızın iştil eden benzinin ağız yüzü yanmak suretile ağır yaralanmıştır. Memleket hastanesinde tedavi altına alınan şoför İlyas, yaralarının tesirile ölmüştür.

Birdenbire ölüm

İzmir (Açık Söz) — Dün sabah Karşıyakada Dedebeşi köyünde bir ölüm vakası olmuştur. Köy halkından Ahmet, trenye yetişmek için Dedebeşi caddesinden koşarak Karşıyakaya giderken birdenbire yere düşmüş ve ölmüştür. Yapılan muayenesinde kalp durmasından öldüğü anlaşılmıştır.

odali bir ev aylığı 3 liraya ve 4 odalı 5-6 liraya tutulmakta iken, şimdi iki odalı 6, dört odalı 10-12 liraya çıkarılmıştır. Bu da sırf ev sahiplerinin muhtekirliğinden başka bir şey değildir.

İzmirdeki Büyük yangın Nasıl çıktı?

Üç gün evvel İzmirde büyük bir yangın olmuş, yüz bin lira kadar bir zarar vermiştir. Bu yangın hakkında İzmir gazetelerinden şu tafsillat alıyoruz:

Dün saat 12,45 de şehitler caddesinde müteveli oğlu Mehmed'e ait kereste ve kutu fabrikası, motor dairesinden çıkan yangın neticesinde tamamen yanmıştır.

İtfaiye derhal yetişmiş ve burada yangın çıkabilecek bütün ev ve diğer binaları sıkı bir kontrol altına almıştır.

Yanan kereste fabrikasında 150 metre mikabı mamul ve gayri mamul kereste vardı. Bunlar tamamen yandıktan başka makine dairesi de tamamen yanmıştır. Yangın, fabrika it-tisalesindeki Tarış üzüm kurumuna ait ve içinde 35,000 lira değerinde kutuluk kereste bulunan depoya da sirayet etmiş ve buradaki kerestelerden bir kısmı yanmıştır. İtfaiyenin, mebzul su sıkması sayesinde depoda yangının genişlemesinin önüne geçilmiş ve kerestelerin çoğu kurtarılmıştır.

Üzüm kurumuna ait depoda 5000 lira değerinde kereste yanmış ve hasara uğramıştır. Adliyece yangın tahkikatına derhal el konmuş ve müddei-umumi muavini Mümtaz Yılmaz dün hâdise yerine giderek tahkikata başlamıştır. Yangının, motörün ekzor borusuna yakın bir yerde bulunan talaşların ateş almasından çıktığı anlaşılmıştır. Hattâ, rüzgârın sevkile uçan bir kâğıt parçasının; ekzor borusunun daimi surette kızıl bir halde duran kısmına çarparak ateş aldığı, yanarak yere düştüğü ve talaşları da tutuşturduğu söyleniyor.

Yanan fabrika binası 7000 liraya, makina dairesi 9000 liraya, içindeki keresteler de 10,000 liraya Abdî Vehbi sigorta şirketine sigortalı idi. Üzüm kurumuna ait keresteler ve deponun ise 70,000 liraya sigortalı olduğu söyleniyor.

Adliye, bu yangına, büyük bir ehemmiyet atfetmektedir. Müddeiummilikçe, bu gün teşkil edilecek ehli vukuf marifetle hâdise yerinde tetkikat yapılacaktır.

Aydında

Hayvan cinsleri islah ediliyor

Aydın, (Açık Söz) — Buradaki Sıfat istasyonu gittikçe tekemmül etmekte ve verimli sonuçlar elde edilmektedir. Bu yıl cins aygırları tohumlanan kısırlardan 150 dana cins tay ve katır alınmıştır. İlimizde yetiştirilen taylardan sergide ikincilik kazananlar olmuştur. İstasyonda bu yıl da 296 kısırağa cins aygırlarla ve 170 kısırağa da cins eşeklerle tabii tohumlama yapılmıştır. Gelecek yıl suni aşılama ameliyesine de başlanacaktır.

Bu yıl islah noktasından ihza ameliyelerine de başlanması kararlaştırılmıştır.

Bir şaki teslim oldu

Ankara, 31 [Açık Söz] — Ötedenberi Muş ve Erzurum havalisinde şakavete çıkarak birkaç kişinin ölümüne sebebiyet vermiş olan Şevriklî Hasan bu sefer hükümetimizin takibatında kurtulmayacağı anlaşılarak Bengül vilâyetine teslim olmuştur.

Abone Şartları

TÜRKİYE İÇİN	
1 Senelik	1200 Kr.
6 Aylık	600 "
3 "	325 "
1 "	125 "
HARİÇ İÇİN	
1 Senelik	2500 Kr.
6 Aylık	1300 "
3 "	700 "
1 "	—
Nuruosmaniye, Şörel Sokağı TELEFON: 20827	

Genç Bahriyelilerimiz

Deniz erbaş okulunu bitiren gençler

Deniz gedikli erbaş hazırlama okulunu bitiren talebinin ayrılık merasimi dün saat 15 de mektep binasında kalabalık bir davetli huzurunda yapılmıştır.

Törene genç Bahriyelilerimizin geçit resmile başlanmıştır. Bundan sonra okul direktörü tarafından bir söylev verilmiş ve bunu, okulu en iyi derecede bitiren iki genç de-

nizinin sözleri takip etmiştir. Söylevlerden sonra muzikle beden terbiyesi hareketleri yapılmış, gençler şiddetle alkışlanmışlardır. Bunu müteakip ulusal oyunlar oynanmış, daha sonra da bir deniz sübayının sırf gençler için hazırladığı üç perde ve bir tablolu "Kan şaşmaz," adlı piyesi temsil edilmiş ve bu suretle merasime nihayet verilmiştir.

Asya Harekete Gelince

4 üncü sayfadana devam

"yeni hayat," dışardan ve sahillerinden gelir. Kit'alar için de böyledir. Halbuki Avrupa emperyalizmi, Asyanın bütün kıyılarını tutmuş, bütün hava deliklerini mühürlemiştir.

Bundan yetmiş sene önce Avrupa medeniyetini sokmak için yeryer harbeden Asya, bugün, aynı medeniyeti, kaçak olarak sokmaya çalışıyor.

Bir asırlık bir müddet içinde, Avrupa emperyalizmi, bütün hünerlerini harcamıştır: Asyayı tahit edilecek için.

Bugün Asya, tahit mezarının çatlak yerlerinden temiz hava almağa çalışıyor. Al-dıkça, çatlak yerleri büyüyor. Büyüdükçe kıtanın canlılığı artıyor. Ve küçük Avrupa bunun önüne geçebilmek peşinde ecel terleri döküyor.

Hiç Asya harekete gelince, önüne geçilebilir mi? Ve acaba bütün bu günlük dünyamızın krizleri ve ıstırapları, bağlı Asyanın bağlarını koparmasından, uyku da Asyanın uykudan uyanmasından ibaret değil midir?

Kıtalar arasında en büyük ve en eski kıta, bir gün kendine mahsus olan dinamizmine kavuştu mu, dünya insanlara dar gelmeğe başlayacaktır.

B. B.

Radyo programı

1 Ağustos Cumartesi
İSTANBUL

18: Dans musikisi (plak), 19: Haberler, 19.15: Muhtelif plaklar, 19.30: Çocuk saati: Hikâyeler, 20: Sololar (plak), 20.30: Stüdyo orkestraları, 21.30: Son haberler.

Saat 22 den sonra Anadolu ajansının gazetelere mahsus havadis servisi verilecektir.

PRAG

20.15: Eğlenceli plak revüsü, 21.50: Sözler, 22: Zürihten nakil, 22.15: Konferans, 22.35: Plak (yeni şarkılar), 22.45: Olimpiyat haberleri, 23.15: Plak, 23.15: Plak, 23.30: Karlsbaddan nakil: Dans musikisi nakli.

BUDAPEŞTE

21.10: Sen skeç, 22.50: Haberler, 23.10: Çingene musikisi, 24: Piyano - şarkı, 24.30: Cazbant.

BÜKREŞ

18.15: Polis bandosu. 19: Haberler, 19.15: Konserin devamı, 20: Konferans, 20.20: Plak "Straus", 21.05: Teknik haberler, 21.20: Cazant, 22.30: Spor, 22.45: Orkestra, 23.45: Enebi dillerle haberler, 24: Konser nakli.

MOSKOVA

20: Olimpiyat bahsi, 22: Yabancı dillerle neşriyat.

VARŞOVA

20: Köylü konseri, 21.15: Uzaktaki yurtdaşlar için neşriyat, 21.45: Konuşmalar, 22: Piyano refakatle kemau konseri, 22.30: Mizah, 23: Spor, 23.15: Küçük orkestra (hafif musik), 23.40: Dans plakları.

VIYANA

20: Haberler, 20.10: "Kırlangıç yuvası," isimle şarkıltı radyo piyesi, 22.40, Amerikadaki yenilikler, 23: Haberler, 23.10: Plak "Viyana musikisi," 24.25: Cazbant.

Hikâye

DELİ

Yazan: Murat Kayahan

Sabah saat altı. İstanbul kenar mahallelerinden biri, yaşı henüz otuz geçmemiş fakat ilk görüşte uzayan sakalı, kirden ve güneşten kararın yüzü yuruk elbiselerle ellisini geçkin hissini veren bir adam yorgunluğun, halsizliğin belkide açlığın verdiği azapla sendeliyerek su biriken çukurlarla dolu yolda yürüyor. Halinde çok yürümüş fakat daha istediği yere gelmemiş insanların canlı numuneleri vardı. Kim bilir boş midesinin, çıplak ayaklarının bu yürüyüşe ne kadar tahammülü var.

Her halde varmak istediği yer çok uzak yolda onunla beraber yürüyen bir çok insan var. Onlar yuvalarına bir lokma yiyecek bulmak ve bununla saadetlerine sahip olmak için çalışmaya giden insanlar. Ya o... hiç saadet ona yüzünü çevireli uzun seneler geçmiş, yuva kurmak onun için ilk teşebbüste hayal olmuştu.

Eskiden bir çok emeller için çalışan dımağı şimdi maziden hatırlamaya çalışıyor. Bir kaç hayalle yaşamaya uğraşıyor. Karın, çamurun, taşın eskittiği, parçaladığı nasırlaştırdığı ayakları mazide rahat ve zarif ayakkabılar için de dans figürlerini maharetle başarırdı.

Bu ayakkabılar onu bir çok emeller peşinde koşturmuştu şimdi o günlerden çok uzak daha başka bir hayat için onu sürüklüyor. Kaldırımın kenarında fersiz gözlerinin gördüğü sigara izmaritini cıvı ve kuvvetsiz vücuduna serdiği son gayretle aldı. Büyük bir şey bulmuş gibi sigara izmariti avucunun içinde sıkı. Dudağları arasına sıkıştırdığı izmarit ona rahatlık vermiş yorgunluğunu gidermişti.

O kadar acele yürüyordu ki herkes bu seziilen halinden bir gayri tabiiik bulmakta kendilerini haklı görüyorlardı.

Şimdi yürüdüğü yollar değişmişti. Güzel bahçeli evlerin, temiz dükkânların ve kibar insanların bulunduğu bir yerde yürüyordu. Aynı hızla fakat gözleri yerde bir şey bulmak istiyor. Evet bir izmarit onun yorgunluğunu, ıstırapını belki biraz gidecek.

Sabahın beğinden beri yürüyordu. Şimdi saat ona geliyor. Daha istediği yere gelmemişti. Boş midesi, kanayan çıplak, nasırlı ayaklarının verdiği ıztırapa istediğine bir an evvel varabilmek için katlanıyordu.

Bir yokuşa tırmandı ve bir kapı önünde durdu. Sokakta oynayan bir kaç çocuk onun etrafını sardı. Derin nefes aldı ve bir taş üzerine yorgunluktan, açlıktan bitip bir hale gelen vücudunu bıraktı. Gözlerini kapadı eski günleri hatırlamaya çalışıyordu. Cebinden parçalanmasına pek az kalan bir albüm çıkardı albümünü gören çocuklar ona daha fazla sokuldular. Sararmış fotoğraflara çocuklar beraber baktı. Çocuklar sordular hem de merakla:

— Bunlar kimin resmi.

— Benim.

— Hadi be sende. Şu haline bak bir de resimlere. Bir yenden bulduğun resimleri bize, "benim resimlerim," diye yutturacak.

Bu sözler küçüklerin küçük ağızlarından çıkmıştı. Fakat o an kendinin ölüden farkı kalmamıştı. Hiç birşey onları hakikaten inandırmıyordu. Bir aralık:

— Şu gördüğünüz ev bizimdi. dedi. Bu cümlesini bitirmeden çocuklardan biri atıldı:

— A.. a.. deliye bak. Şimdi de bizim eve sahip çıktın. Bu sözler bilhassa Deli kelimesi diğer çocuklar üzerinde büyük tesir yaptı. Onların eğlence hislerini kamçıladı, hep bir ağızdan;

— Deli. Voyvo, Deli. diye gırtlaklarını yırtarcasına bağırırdılar.

O ne kadar yalvardıysa o kadar fazla bağırtı hızlandı. Kendinden utandı. Kaçmak istiyordu. Fakat bacaklarında onu oturdugu yerden kaldıracak kuvvet yoktu. Bu bağırtılar onu daha fazla kuvvetten düşürmüştü. Ne yapacağını şaşırdı.

Ona deli diye bağıryorlardı. Niçin işte bunu tahlil edemiyordu. O akla uymayacak bir harekette bulunmuştu. Ne vardı eskiden de mahallenin çocukları ile konuşurdu. Fakat ona böyle gırtlığı yırtılırcasına deli diye bağırarak şöyle dursun, en ufak bir saygısızlık göstermekten çekinirlerdi.

Son gayretle kalktı. Eski evine gitmek için yürüdü. Bir acı hissetti, ayağını taşla vurmuştu. çıplak ve kanyan ayağı ile ona bu günkü hakati ve yapmak istediğinin hayal olduğunu anlattı.

Nereye gidecekti karşıkı eve mi neyle ve ne hakla. Eskiden gidebilirdi. Fakat şimdi kapağı kadar yaklaşıma hakkı yoktu. Çünkü o ev bugün onların değildi, kendisi de adı sokak serserisiydi.

Çocuklara hak verdi. Söyledikleri ve onlara gösterdikleri sözler ve resimler onun her bir halile kıyas kabul e-
—

Çocuklar bağıryorlar. Bir kaç pencere açıldı. Saçı beyazlanmış bir kadın gürültünün sebebinin anlamak için sokağa baktı. Önce çocuklara —

Ayıp çocuklar. Utanmıyormusunuz. Çocuklar biran durakladılar. O pencereye doğru baktı. İhtiyar kadın kendisine bakan bu sefil adamı tanıdı ve içeri çekildi büyük heyecanla odadakilere:

— Bakın hani serseri olmuş sonradan çıldırmiş diyorlardı. Eski komşumuz rahmetli Halidenin oğlu Muhlis vardıya o gelmiş. İçerdeki perdeyi siper ederek dışardaki serseriyi hayret ve heyecanla seyretiler.

— Zavallı ne kibar çpektü. Hem de tahsilini tamamlamıştı.

— Aklini bir kıza takmıştı muhakkak.

— Hayır. Bunu başına büyük felâket geldi.

Son sözleri söyleyen mes'ut görünen genç bir kadındı.

Muhlis o halde görüncü gözleri dolmuştu.

□ □

Bir an susan çocuklardan kurtulmak için yaralı ayaklarına son hızı veren Muhlis şimdi bir mezarlığın dikenli yollarında ilerliyordu. Aradığını bulmakta güçlük çekmedi.

Onu uzaktan takip eden çocuklar bu sefer Muhlis'i bir mezar başında görünce yenden bağırarak hazırlanıyorlardı.

Muhlis dolan gözlerindeki yaşlı hüçkura hüçkura akıttı:

— Babacığım yakında sana kavuşacağım. Fakat beni senin yanına yahut senin kucağına gömmiyecekler fakat ruhum seni bulur.

— Çocuk ruhumu serseri diye senden ayıramazlar değil mi?

Diye inliyordu. Seslerine bütün kuvvetlerini vererek bağırarak çocukları o duymuyordu fakat çocuklar susmıyorlar bilakis daha hızlı bağırıyorlardı:

— Deli.. De.. li.. De.. li..

Murat Kayahan

Tahkikat devam ediyor

Föniks ve Türkiye Milli Sigorta Şirketlerinin hesaplarının tedkikine devam edilmektedir. 20 güne kadar tetkikler tamamlanacak, kat'i vaziyet belli olacaktır.

Police sahiplerinin haklarının muhafaza edileceği, kuvvetle tahmin edilmektedir.

Olimpiyatların başladığı gün

Berlin sokaklarındaki kalabalık seyrüsefer intizamını bozdu

Berlin bir taraftan da yarım milyon insanı eğlendirmeğe uğraşır, güreşçilerimiz ekzersizlerine devam ediyor

Yazan: S. N. Tansu

Dün de bir kısım izcilerimiz Berline hareket ettiler

Berlin, 27 Temmuz — Olimpiyatlar yaklaştıkça Berlinde kalabalıktan sokaklarda yürümek kabil olamıyor. Denilebilir ki Almanyanın merkezi kendine has intizamını kek güçle muhafaza edebilmektedir. Gelen ecnebilere karşı son derece misafirperver davranmak azmi bozulan intizamlara şiddetle tecziyesine polis götürmemektedir. Bu cihetle meydanlarla, muhtelif yol ağzlarında renkli fenerlerin geçme veya durma kumandasına kulak asmayan kimseler Alman olmadıkları takdirde tecziye edilmemektedir. Bu yüzden her tarafta polis kuvvetleri çoğaltılmıştır.

Berlin en büyük caddesi olan (Unter den Linden) de insan bir sel gibi akıyor. Esmer renklerle şarhant gelenlere uzun boyları sivri çeneleri ve kendilerine has tipleriyle Amerikalılara aplak yüzü Japonlardan koyu çukula renkli Hintlilere kadar bin bir çeşit millet var. Bütün sokaklar, binalar, bahçeler, mağazalar 53 milletin bayrağına süslenmiştir. Bu bayrakların içinde Sovyet bayrağı eksikliğini gösteriyor. Olimpiyatlara bir taraftan hazırlanan Berlin, siyasi iki hadise ile çok meşguldür. Biri, Türkün ve Atatürk dünyasının kazandığı parlak "Montreu- zaferi" diğeri İspanyada devam eden ihtilâldir.

İtiraf edilmek lazımdır ki büyük harbe kendilerine en büyük yardımcı yapan Türkleri Alman halâ derin bir sevgi ile sevmektedirler. Türkün sempatisi, Türkün sözündeki sadakati, Türkün cesareti ve mertliği bütah dünyada asla karamaz bir altın gibi esasen daima kalacaktır. Fakat Alman dünyasına büyük harben olduğu kadar hiç bir millet Türkün yaptığı kahramanca fedakârlığı yapmamışlar ve yapamayacaklardır.

Bu sebeple gerek Büyük Önderimiz Atatürke, gerek Milletimiz karşı Almanlarla daha tanır, tanımaz başlayan bir aşinalık, dostluk her tarafta güne çırpılmaktadır. Yalnız bütün Alman matbuatı bu parlak zaferi tebrik ederken türk dostluğunun şimdiki kadar olduğu gibi şimdiden sonra da Alman âleminin tamamile yüz çevirmemesin temenni etmektedir. Ortada siyasi ve askeri bir muahede olmamakla beraber, boğazların aldığı son rejimin istikbalde Sovyetlerin tesirle Almanyaya çevrilecek bir silah olmasından [hakiki bir enedise duyulmaktadır. Bununla beraber efkârı umumiye büyük harbin kıymetli dostu olan Türklerin hiç bir zaman Almanlara karşı vukubulacak bir harple yer alamayacakları kanâatindedir. Bilhassa Atatürkün sulhu otoritesi bu kanâatleri daima takviye etmektedir. Alman matbuatının aşikâr olmasa da herhalde zımnen demek istediği bir mana daha vardır. Gayri askeri mîntika olan Renin bil'fiil işgaline mukabil, anlaşarak ve uyuşarak her türlü ağır kayıtların, gayri mahul maddelerin tedil edilebileceğini gösteren bu beynelmîlel neticeler doğuracak Kkmal Atatürk sisteminin zaferi, Alman sistemi tamamile iflas ettirmiştir.

Bu sistemin iflâsı da hiç şüphe yok ki bugünkü Alman matbuatını açıkça itiraf edemediği bir psikolojik meseledir. Ne olursa olsun ve kim ne derse ve düşünürse düşünün bütün dünya yeni Türkiyenin ve büyük öndrin eserine hayranlıkla bakıyor. Futbolda ilk temasımızı yapacağımız Norveçliler bile yeni Türk tarihini ve büyük inkılabımızı en ufak hâtralarına kadar şayını hayret bir ihata ile öğrenmişlerdir ve bizlere karşı derin savgilerini izhar etmektedirler.

Yarım milyon insanı eğlendirmeğe

Siyasi düşünceler bir tarafa bırakılırsa Berlin yalnız sporculara değil, dünyanın her tarafından koşup gelen yarım milyona yakın fazla insan kalabalığını eğlendirmek için de çalışıyor. Şehrin en büyük eğlence yerleri sabahlara kadar açık bulunduğu gibi, diğer taraftan gerek opera ve gerek operetleri, en güzel parçaları sahneye vazetmişlerdir.

Şehrin muhtelif yerlerinde Alman büyük musiki dahilerinin de konserleri verilmekte ve bütün parçaları çalınmaktadır. Meşhur sinema artistlerinden pek çokları Berline gelmişlerdir. Esasen ona göre hazırlanmış olan ofa ve üniversal filim şirketleri yaz programlarını kiş gölgede bırakacak şekilde tertip etmişler ve yepyeni filimlerle meydana çıkmışlardır. Diğer taraftan Arjantinden büyük bir masraf ve tam kadro ile getirilen dünyanın en muhteşem sirk'i (Sarazani) fevkalâde korkunç ve heyecanlı numaralarıyla çok alâka celbetmektedir.

Şimdiye kadar Almanların meşhur olan müktesitliğini ihlâl eder diye korkularak nasıyon sosyalist idare tarafından resikâre geçer geçmez men edilen, - [Lunapark - eğlence yeri] olimpiyadlar şerefine tekrar açılmıştır. Burası Viyanadaki eğlence yeri olan (Prater) gölgede bırakacak bir bahçe halini almıştır. Burada yalnız çocukların değil büyüklerin de eğlenceleri için, dağlara süratle çıkıp inen tirenler, havada dönen tayaralar yapıldığı Viyananın vagonları göğe yükselen meşhur çelik çenberi kadar büyük lükte bir dönen daire, vücude getirilmiştir. Elektrikle işleyen otomobiller, atlı karıncaların muhtelif çeşitleri, gizli dolambaçlı yollarda dönüp, veyar çıkıp inen bir takım tekerlekli vasıtalar, havaya atılan renkli ve havay fişekler velhasıl bin bir dolapla insanın parasını çeken bir sürü eğlenceler bilhassa her şey meraklı ve parası

bol Amerikalıları cezbetmektedir.

Bu eğlence yerlerinde Japonlara göze çarpıyor. Hele yüzmelerle kendilerinden büyük neticeler beklenen Japon kızlarının birarada şarkı söyleyerek sokaklardan geçmesi Berlini bir bakıma göre Tokyoya döndürmüştür.

Alman millî sergisi

Berlinde bir Leh-Alman millî sergisi açılmıştır. Bu sergi (tunkfurm) denilen Berlinin 120 metre irtifanda çelik kulesinin yanındadır. Burada Nasyonal sosyalizmin geçirdiği bütün inkılaplar her türlü renkli grafikler, haritalar, büyülmüş resimler, elektrikli tablolar şeklinde gösterildiği gibi kontrol ve bez kaplı duvarlar üzerinde kabartma harflerle Alman âleminin Carmanyanın başından sonuna kadar tarihi, mühim şahsiyetlerin isimleri, eserleri, heykelleri, resimleri, Alman bir musikişinas, alim, ressam ve muharirlerinin hayatları ve onların eserleri gösterilmektedir.

Ve bütün Alman alimlerin bulduğu, keşfettiği veya tekâmül ettirdiği her nevi eşya ve vesaitin canlı nümuneleri görülmektedir. Götenbergin matbaası, o zamanki aletleriyle oraya konduğu ve o harflerle basılan kâğıtlar seyyahlara ve ziyaretçilere satıldığı gibi Alman sanayinin harikulâde inkişafını gösteren buharlı, elektrikli bütün vesait sergide kullanılabilecek şekilde teşhir edilmiştir. Sergicilik âleminde mühim bir adım olan bu serginin alâkadarlarımız tarafından tetkiki cidden hâttıra gelebilecek bir temennidir.

Şehirde kalabalık arttıkça, Berlinde de pahalılığı artmaktadır. Bütün lokantalar oteller hıncahınç denilecek derecede dolmuştur. Bu Olimpiyatlar Berline ve bütün Almanyaaya müthiş bir servet getirmektedir. Bütün büyük mağazalar bütün eşyalarla ve çok güzel nümunelerle meydana çıkmışlardır. Almaya her sahada Olimpiyatları yeni rejimin en kuvvetli bir propaganda vasıtası görmüştür. Bu cihetle bugünkü Almanyanın yegâne düşüncesi gelen ziyaretçilere karşı iyi bir tesir bırakmaktır. Bu gaye ile Berlin süsleniyor. Hazırlanıyor. Ve olimpiyatları muvaffakiyetle başarmayı istiyor.

Güreşçilerimiz ve beden terbiyesi talebeleri başlarındaki idarecilerle geldiler ve güzel bir hava içinde karşılandılar. Sporcuların ikametne tahsis olunan olimpiyat köyüne onları götürecekt hususî otobüslerle ve arkalarında önlerinde

Yeni bir Sigorta Şirketi

500,000 lira sermayeli Ankara sigorta şirketinin kışat merasim, bugün, öğleden evvel, Yenipostahane karşısında Kinacıyan hanındaki dairede yapılacaktır. Şirketi; iş, Eti ve Adapazarı Türk Ticaret bankaları ile Anadolu Sigorta şirketi müştereken tesis etmektedirler.

motosikletli polislerle hareket ettiriler. Güreşçilerimizin zinde ve gürbüz vücutları ve çok temiz kıyafetleri Türk güreşçiliğinin meşhur olan şöreti büyük bir ümit uyandırmaktadır. Henüz bütün milletlerin vaziyeti tamamlanmamış olmaları beraber şimal memleketlerinin yurdumuz için ciddi ve tehlikeli rakip olacağı Kampın orta kısmındaki on evi işgal eden Amerikalılar dört yüz kişi ile olimpiyatlara iştirak ederek rekor kırmış bulunuyorlar. Dün atletizm idmanlarını ve serbest güreş seçmelerini takip ettim. Bilhassa atletizmde dünya rekor menleri olan bu millet on birinci olimpiyatlarda da temiz edecektir. Estukmanla 1,90 altıyan sırkla 4,35 iş kolaylıkla aşan atletler sahaya idman yapmak üzere gelen diğer millet atletlerini seyirci vaziyetine düşürdüler.

Koşuda, atlama ve atmadaki muvaffakiyetleri yanında serbest güreşlerini hiç iyi bulmadım. Uzun zamandanberi Amerika güreşçilerini görmediğimden onların bu sporda pek ileri gittiklerini ve işin inceliğine nüfuz ettiklerini tahayyül ediyordum.

Sevitenin bunun hakikaten hayal olduğunu bugün gördüm. Ayakta güreş bilmiyorlar. Süratleri ve nefesleri Olimpiyatlar için çok noksan! Bilhassa yerde yapılması çok kolay bazı oyunları tatbik etmedikleri gibi, tarzları da Avrupa serbestçilerine pek çok kolaylıklar verecek mahiyettedir. Mesela yerde çökerek güreş yapıyorlar. halbuki bu şekil çok tehlikelidir. Diğer milletlerin güreşçilerini görmek imkânını bulmadım. Onlarda bizim gibi gizli çalışıyorlar.

Serbest güreşe iştirak eden milletlere nazaran müsabık adedi yüz otuz iki kara kurumuna yüz yetmiş dörttür.

Berlinde Türk muallimleri

Alman Lisesinin tertip ettiği seyahatin programını muvaffakiyetle devam ettiren Türk muallimlerinden elli kişilik bir kafil Berline gelmiş ve muhtelif otellere yerleştirilmiştir. Türk muallimleri derslerinde Çankakkale zaferini aşkâm ziyafetinden alr almaz derhal tezahürat yapmışlar ve bu güzel ve kalpten gelen sevgiye Almanlarla iştirak ederek kadehlerini yeni Türkiye ve onun büyük şefinin şerefine kaldırmışlardır. Türk muallimleri Berlini gezmişler ve Türk kulübünün çayında bulunmuşlardır. Dört günlük bir misafirinden sonra dün sabah Hamburg tarikle Ren yollarındaki şehirleri ziyaret etmek üzere Berlinde ayrılmışlardır.

T. N. Tansu

Meşale Alman hududunda

Prag, 31 (A. A.) — Olimpiyad meşalesi, saat 23 de Prag'a gelmiştir. Meşale, bugün öğle vakti Alman hududunda bulunacaktır.

Meşale Berlin hududunda

Berlin 31 (A. A.) — Olimpiyad Meşalesi, saat 11,45 de Alman hududuna gelmiştir. Meşale, yarın saat 12 de Berlin'e vasil olacaktır.

Su topu turnovası

İstanbul Su sporları Ajansından: 2 Ağustos 936 Pazar günü saat on beşte Moda yüzme havuzunda Galatasaray, Beykoz, Fenerbahçe, İ. S. K., Güneş kulüpleri Kocaali minitakası yüzücüleri arasında Su Topu turnovası başlanacaktır. Bu maç iki seri üzerine tertip edilmiştir. Bu kulüplere mensup atletlerin muayyen gün ve saatte Moda yüzme havuzunda bulunmaları tebliğ olunur.

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Satınalma Komisyonundan:

Eşyanın cinsi	Mikdarı	Tutarları	İlk teminat	Eksiltme nevi	Tarihi	Günü	Saati
Erat için çizme	527 çift	4216 lira	317 lira	Açık eksiltme	7-8-936	Cuma	14
Deniz vasıtaları	6 kalem	5780	435	Kapalı zarf	8-8-936	Cumartesi	11

İçin makine yağları

1 — Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı için yukarıda yazılı eşyanın eksiltmeleri yapılacaktır.

2 — Şartname ve evsaffarı Komisyondadır.

3 — İsteklilerin: açık eksiltme için ilk teminatlarla "Banka mektubu veya vezne makbuzu olarak" tayin edilen gün ve saatte komisyonda hazır bulunmaları ve kapalı zarf için tayin edilen gün ve saatten bir saat evvel teklif mektuplarını komisyona vermiş olmaları. "4206."

Denizyolları

İŞLETMESİ
Acenteleri: Karaköy- Köprübaşı Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade
Han Tel : 22740

Trabzon postaları

Pazar 12 de Salı, Perşembe 15 de

İzmir sür'at postası

Cumartesi 15 de

Mersinpostaları

Salı, Perşembe 10 da kalkarlar.

Diğer postalar

Bartın -Cumartesi, Çarşamba 18 de.

İzmit -Pazar, Salı, Perşembe, Cuma 9.30 da

Mudanya -Cumartesi 14 de, diğer günler 8.30 da

Bandırma-Pazartesi, Salı, Çarşamba, Perşembe, Cumartesi 20 de.

Karabiga-Salı, Cuma 19 da

İmroz -Pazar 15 de

Ayvalık -Salı 19 da, Cuma 17 de

Trabzon ve Mersin Postalarına kalkış günleri yük alınmaz. "4359"

Henek İera Memurluğundan: Henek Hukuk mahkemesince Henekte kahveci oğlu ölü Şefik veresesi ile kahveci oğlu Ali arasındaki şuyun izalesi için paraya çevrilmesine karar verilen Mahmut bey Çay mahallesinde Şarkan Mehmet, garben Mustafa şimalen İsmail, cenuben İsmail ile mahdud yedi No.lu tapunun ihtiva ettiği altı dönüm bin iki yüz lira tarla ve yine Mahmut bey Tepecik mahallesinde yemni İsmail yesarı Mehmet arkası, ve cephesi sahibi senet ile mahdud böcekhaneye ve iki dönüm bir evlek tarlanın mısıfı altı No.lu tapunun ihtiva ettiği ve iki yüz lir kıymetindeki mahal ve yine Henekte yemni Hasan, yesarı Erzan, arkası ve cephesi tarik ve sahibi senet dükkanlarıyla mahdud dört oda bir ahır mutbah ve sofayı ve bahçeye müstemil 1200 lira kıymetinde bir bap hanenin nisfı ve yine Mahmut bey M. yemini Mehmet yesarı arzin, arkası sahibi senet, cephesi tarihi am ile mahmut beş No.lu tapunun ihtiva ettiği üç bap tahtanı ahşap altı yüz lira kıymetindeki bir sakaf altındaki üç dükkan bu kerre birinci açık arttırma ile 6-8-936 Perşembe günü saat onda ve haddi layikini bulmadığı takdirde ikinci açık arttırma ile 21-8-936 Cuma günü aynı saatte Henek icra dairesinde açık arttırma ile paraya çevrileceğinden aynı haklara irtifak haklarına ve sair haklara malik olanlar yirmi gün zarfında evrakı müsbetlerini ibraz etmeleri aksi takdirde paylaşılmadan hariç bırakılacakları ve satış şartnamesi bu günden itibaren herkesin görebile-

Kapalı zarf usulile Eksiltme ilânı Sümer Bank

Umumî Müdürlüğünden:

1 — Bursa'da inşa edilmekte olan Merinos fabrikasına aid kuvvet santrali binası ile atölye binası vahidi kıyası esasile ve kapalı zarf usulile eksiltmeye çıkarılmıştır. Tahmin edilen bedeli 132- 937.55 liradır.

2 — Bu işe aid eksiltme evrakı şunlardır.

- Eksiltme şartnamesi
- Mukavele projesi
- Fenni şartname, umumî şartname, ölçü usulü
- vahidi fiyat cetveli ve 2 adet izahnamesi
- Projeler

İstiyenler bu evrakı 670 kuruş mukabilinde Sümer Bank Muamelât servisinden satın alabilirler.

3 — Eksiltme 12 Ağustos 1936 çarşamba günü Ankara Ziraat Bankası binasında Sümer Bank Merkezindeki komisyonda saat 16 da yapılacaktır.

4 — İsteklilerin 7900 lira teminat vermesi lazımdır. Bundan başka eksiltmeye girecekler ihale gününden en az üç gün evvel bu işi başarabileceğine dair vesai 25 kuruşluk pulla birlikde Bankaya tevdi edip ehliyeti fenniye vesikası almış olmaları ve bu vesikayı teklif mektuplarına leffetmeleri lazımdır.

5 — Teklif mektupları yukarıda yazılı gün ve saatten bir saat evveline kadar Sümer Bank Umumî Müdürlüğüne makbuz mukabilinde verilecektir.

6 — Posta ile gönderilecek mektupların nihayet ihaleden bir saat evveline kadar gelmiş ve zarfın kanunî şekilde kapatılmış olması lazımdır.

Emniyet Direktörlüğünden

Direktörlük için 12000 litre benzinin alınması açık eksiltmeye konulmuştur.

Beher litrenin muhammen fiyatı 25 kuruştur. İsteklilerin şartnameyi görmek üzere Direktörlük hesap memurluğuna ve eksiltmeye iştirak için de 225 lira muvakkat teminat makbuzile 12/8/936 Çarşamba günü saat 15 de Vilâyet Muhasebecilik dairesindeki Komisyona müracaatları. (4287)

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul satınalma Komisyonundan :

1 — Muhammen bedelli 18629 lira 60 kuruş olan 1160 takım Muhafaza memur elbisesi pahalı görüldüğünden yeniden 17—8—936 pazartesi günü saat 10 da pazarlığı yapılacaktır.

2 — Şartnamesi komisyondadır. Görülebilir.

3 — İsteklilerin 1398 liralık teminatlarla komisyona gelmeleri. (4294)

Beyoğlu Sulh Mahkemesi Başkâtipliğinden: Evvelce Tophanede Defterdar yokuşu mektep sokağı 42 numarada otururken halen ikametgâhi meçhul olan RECEBE:

Niyazi ile müştereken mutasarrıf olduğunuz Tophanede Defterdar yokuşunda da Ebulfazıl mahallesinde mektep çıkmazı sokakında 9 numaralı ve (1860) liralık muhammen kıymetli arsaya mahkemeye verilen izalei şuyû kararı üzerine açık arttırmaya konulup birinci arttırması 10 eylül 936 perşembe günü saat 15 ten 16 ya kadar ve ikinci arttırmasının 25 eylül 936 cuma günü saat 15 ten 16 ya kadar icra edileceğini tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

ceği talip olanlar yüzde yedi buçuk depo akçası veya banka mektubu ibraz etmeleri daha fazla malumat almak isteyenler Pen-dik İera dairesinin 936-313 No. 11 dosyasına müracaat etmeleri ilân olunur.

İstanbul Asliye 3 üncü Hukuk Mahkemesinden: Şişli Osmanbey Şair Niğâr sokak İspanya han 85/2 No. da Atiye tarafından Murteza Nedim aleyhine 936-715 No. ile açılan boşanma davası arzualih müddei aleyhin ikametgâhının meçhuliyeti hasebile bilâ tebliğ iade edildiği mezkûr dava arzualihine bağlı ilmühaberdeki mübaşir meşruhatile polisin tas-tikinden anlaşarak ilânen tebliğat ifasına karar verilmiş ve tayin olunan müddei zarfında müdde aleyh mahkemeye müracaatla dava arzualihine tebliğ etmemiş olmasından talep üzere 25-9-936 saat 13.30 tahkikat günü olarak tayin olmuştur. Müdde aleyhi mumailiyh mezkûr günde mahkemeye gelmez veya bir vekil göndermezse hakında gıyap kararı itihaz olunacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (24688)

SATIŞ DEPOSU

JAK DEKALO ve Şürekâsı

İstanbul Tahatüale Menase Kanza han No. 51

Sihhî Müesseseler Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Sihhî Müesseselerin kapalı zarfla eksiltmeye konulan yağurdu arasında Tıp Talebe yurdunun 5 kuruş muhammen bedelli 6000 adet kâse yağurduna istekli çıkmamasına binaen yeniden pazarlıkla eksiltmeye konulmuştur.

- 1 — İstekliler satınameyi komisyonda gösterebilirler.
- 2 — İstekliler cari seneye ait ticaret odası vesikasıyla 2490 sayılı kanunda yazılı belgeler ve 22 lira 50 kuruşluk muvakkat garanti makbuz veya banka mektupları ile birlikte 12-8-936 günü saat 16 da komisyona gelmeleri. (4281)

KUMBARA DESTEKTİR

KUMBARA DESTEKTİR

İş Bankasının kumbaralarını almakla, yalnız para biriktirmiş olmaz, aynı zamanda:

Taliinizi de denemiş olursunuz!

İş Bankası asgarî 25 lira mevduatı bulunan bütün kumbara sahiplerine senede 7 defa kur'a çekerek

20,000 Lira mükâfat

veriyor. Mükâfatların 10,000 Lirası her sene 1 Nisan ve 1 Teşrinievvel tarihlerinde kur'a çekilerek verilmektedir. Bu iki keşidenin her birinde 5000 lira, şu şekilde tevzi edilmektedir:

Birinciye	1000 Lira
İkinciye	250 "
10 kişiye 100 yüzer liradan	1000 "
20 " 50 elliler	1000 "
175 " 10 onar	1750 "
Ceman 207 kişiye	5000 "

İkişer bin liralıklar:

Diğer beş keşidenin her birinde yalnız 1 kişiye iki bin lira veriliyor. Bu keşideler her sene Şubat, Haziran, Temmuz, Eylül ve Birinci Kânun aylarının ilk günleri yapılmaktadır.

Bayanlar; ÇANTA, ELDİVEN ve ÇORAPLARINIZI

Satin almazdan evvel; her halde: Yeni açılan

BAYAN

mağazalarını ziyaret ediniz. En son moda ve zengin çeşitleri arasında aradığınız modelleri bulacaksınız.

FİYATLAR MÜTEDİLDİR

Beyoğlu İstiklâl Caddesinde Hacıpulo Pasajı karşısında 283

Şirketi Hayriye idaresinden

Şirketçe Ağustosun dördüncü günü akşamı için tertip ve ilân edilen mehtap âlemine şirketten ayrıca vapur isticarı suretile iştirak arzusunda bulunan muhterem teşekkül ve zevatin bir an evvel idareye müracaatları rica olunur.

Kayseri Tayyare Fabrikası direktörlüğünden:

- 1 — Bu sene fabrikamıza bir baş muhasebeci, iki muavin muhasebeci, bir baş ressam bir ressam ve iki tercüman imtihanla alınacaktır.
- 2 — Baş muhasebeciye 300 muhasebecilere 200 baş ressama 200 ressama 98 tercümanlara 126 lira ücret verilecektir.
- 3 — Muhasebeciler yüksek Ticaret veya muadili mektepten mezun en az iki sene her hangi bir fabrikada malzeme muhasebeciliği yapmış, malzeme cins ve eb'adına istilâhatı fenniye, malzeme usulü muhasebesine ve fiyatlandırmasına ve bu işleri alakadar eden kanun ve talimatlara vakıf olması lazımdır. (Lisan bilenler tercih edilir.)
- 4 — Baş ressam ve ressam en az lise tahsili görmüş, Fransızca, İngilizce, Almanca lisanlarından birine vakıf ve resmi sinainin bütün inceliklerini bilir, istilâhatı fenniyeden anlar bulunması şarttır. (Yüksek tahsil görenlerle birden fazla lisan bilenler tercih edilecektir.)
- 5 — Tercümanlar: Almanca, Fransızca, İngilizce lisanlarından birini tamamen okur ve yazar ve anlar olması, istilâhatı fenniye ve malzeme cins ve eb'adına vakıf ve en az lise tahsili görmüş olması lazımdır. (Yüksek tahsil görenlerle birden fazla lisan bilenler tercih edilir.)
- 6 — İmtihanlar Kayseri tayyare fabrikasında müteşekkil bir heyet tarafından 1 Eylül 936 tarihinde yapılacaktır.
- 7 — İmtihana gireceklerden aşağıdaki şartlar aranacaktır.
A — Türk olmak ecnebi bir kadınla evli bulunmamak
B — Askerlik mükellefiyetini ifa etmiş ve 45 yaşından yukarı olmamak
C — Hukuku medeniyeden mahrumiyet cezasile mahkûm veya devlet için mazeret teşkilâtına mensup olmamak
D — İyi ahlâk eshabından olmak ve haysiyet ve namusu muhil fiillerle ve alelittak ağır hapis veya o derece cezayı müstelzem bir fiille mahkûm olmamak.
E — Sari hastalıklara müptelâ olmamak ve vazifesini muvakkat zaman ifaya mani akli, bedeni arıza ve hastalıklarla malûl bulunmamak.
F — Kadro icabı veya ihtiyacın zevalile hizmetine nihayet verilmesi halinde hiç bir hak talebinde bulunmayacağına dair noterden musaddak taahhüt senedi vermek.
- 8 — İsteklilerin 20 - Ağustos - 936 tarihine kadar istida ile fabrika direktörlüğüne müracaat etmeleri ilân olunur. (4344)

İstanbul Harici Askerî Kıtaatı ilânları

Kor. Merkez Kıt'atı için on bin kilo sade yağ pazarlıkla satın alınacaktır. İlk pey parası 675 liradır. İhalesi 4 ağustos 936 salı günü saat 16 da yapılacaktır. Evsaf ve şartlarını görmek isteyenler her gün Komisyonumuza ve eksiltmeye gireceklerinde belli gün ve saatte Çorluda Kor satınalma komisyonuna müracaatları. *139, *4364.

Cins	Mikdarı Ton	M. Bedeli Lira	İlk teminatı Lira	Ek. şekli	Ek. tarihi	Saatı
Arp	300	9750	732	Pazarlık	10-8-936	15,30
"	280	9100	685	"	"	16
"	154	5005	376	"	"	16,30
"	280	9100	683	"	"	17
"	395	12838	963	"	"	17,30

Yukarıda yazılı arparlar hıazalarında gösterilen tarihlerde ayrı ayrı alınacaktır. Şartnameler tatil günlerinden maada her gün komisyonunda görülebilir. Pazarlığa iştirak edeceklerin belli gün ve saatte teminat mektup veya makbuzları ile ve kanunun 2, 3 üncü maddelerindeki vesikaları ile Lüleburgazda Tümen satınalma komisyonunda bulunmaları. *141, *4366.

İzmit için 50500, Adapazarı için 34450, Bolu için 34450, Tuzla için 20400, Çeş için 25500 ki cemen 183300 kilo sığır eti kapalı zarfla 17 - Ağustos - 936 saat 16 da eksiltmesi yapılacaktır. Kapalı zarflar aynı gün saat 15 de makbuz karşılığı İzmitte Tümen Ko. na verilecektir. Tutarı 32994 liradır. İlk teminatı 2474 lira 55 kuruştur. Şartnamesi her gün Ko. da görülebilir. İsteklilerin kanunî vesaikaları ile belli günde Ko. na gelmeleri. (129) (4300)

Erzincan Garnizonunda bulunan kıt'at ihtiyacı olan 22200 kilo Sadeyağ kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Muhammen bedeli 15540 liradır. İlk teminatı 1165 lira 50 kuruştur. Şartnamesini görmek isteyenler her gün Tümen Satınalma komisyonunda göre bilirler. Kapalı zarfla ihalesi 27 Ağustos 936 Perşembe günü saat 9 da Tümen Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. Şartnamenin dördüncü maddesi mucibince istekliler teklif mektuplarını 2490 sayılı kanuna tevfiakan tanzim ederek ihale saatinden bir saat evveline kadar Tümen Satınalma Komisyonuna vereceklerdir. (140) (4365)

Sabibi ve Umumî neşriyatı idare eden yazı işleri müdürü
Etem İzzet Benice
Basıldığı yer: Matbaai Ebüzziya

Medenî memleketlerde daima birinciliği kazanan ve diplomalarla tasdik olunan ve dünyada misli olmayan

PASLANMAZ YENİ HASAN TIRAŞ BİÇAĞLARI

keskin, çok hassas olup neşe ve tatlılıkla 100 defa tıraş eder senelerce su içinde kalsa makinesile birlikte kat'iyyen paslanmaz. Takitlerden sakınız. Hasan ismine ve markasına dikkat

Adedi 6, 10 adedi 50 kuruşa

Hasan deposu: İSTANBUL, ANKARA, BEYOĞLU

İstanbul Telefon Direktörlüğünden:

Hususi telefonunu para mukabili halkın konuşmasına açık bulundurmak suretile telefonu bir kâr vasıtası olarak kullanan dükkan, yazıhane, otel ev ne olursa olsun bu kabil yerlerden yaptırılacak beher konuşma umumî merkezlerde olduğu gibi 7,5 kuruştur. İhtilâfında hareket ederek holtan fazla para aldığı sabit olan bu telefon sahipleri umumî merkezler hakkında tatbik olunan takibata maruz kalacaklardır. (4358)

Bandırma Malmüdürlüğünden:

Manyas gölü civarındaki tuzlama binası dahil olmak üzere Manyas gölünün 30 bin lira bedeli muhammenli saydiye resmî ve avlamak hakkı 1 haziran 936 tarihinden itibaren üç sene müddetle açık artırma suretile müzayedeye konulmuştur. 19 ağustos 936 çarşamba günü saat 15 de ihalesi yapılacaktır. Muvakkat teminatı bedeli muhamminin yüzde yedi buçukudur. Talip olanların Bandırma Maliyesinde müteşekkil komisyona müracaat etmeleri ilân olunur. (4352)

Selimiye Askerî Satınalma Komisyonu ilânları

- 1 — Tüm Birliklerle Haydarpaşa hastanesi ihtiyacının senelik sığır eti ihalesi bitinciye kadar aradaki ihtiyacı karşılamak üzere hesap edilen «9000» kilo sığır etinin pazarlığı 3/8/936 Pazartesi günü saat 15 de Selimiye Askerî Satınalma Komisyonunca yapılacaktır.
- 2 — Etin bedeli muhammeni 3060 liradır. Kat'i teminat akçesi 459 liradır.
- 3 — Teminat akçesi pazarlık saatinden evvel tüm muhasebeciliğine yatırılmış olması lazımdır.
- 4 — Bu işe gireceklerin bu işle meşgul olduklarına dair resmî vesaik ibraz etmeleri meşruttur.
- 5 — Şartname ve evsafı senelik etin aynısıdır ve komisyondan öğrenilebilir. (4351)

İstanbul İevazım Âmirliği Satınalma Komisyonu ilânları

İstanbul Süel konağı için 250 adet altı üstü karyola 17 Ağustos 936 Pazartesi günü saat 14,30 da Tophaned Satınalma Komisyonunda açık eksiltme ile alınacaktır Tahmin bedeli 4125 liradır. İlk teminatı 309 lira 37 kuruştur. Şartname ve nümunesi Komisyonunda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikaları ile belli saatte Komisyona gelmeleri. (62) (4362)

Harp Akademisi erati için 4000 kilo sade yağ 17 Ağustos 936 Pazartesi günü saat 15,30 da Tophanede Satınalma

Dr. Hafız Cemal Dahiliye mütehassısı

Pazardan başka günlerde (2 den 6) ya İstanbul Divanyolu (104) yeni numaralı hususî kabinesinde hastalara bakar.

Salı cumartesi sabah (9/12/2 saatleri hakiki fukaraya mahsustur. Herkesin haline göre muamele olur.

Yazlık telefon Kandilli 38
Beylerbeyi 48

Komisyonunda açık eksiltme ile alınacaktır.

Tahmin bedeli 3120 liradır. İlk teminatı 234 liradır. Şartnamesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikaları ile belli saatte Komisyona gelmeleri (61) (4363)